

Katalikas, kurs neremia
ka alikiškos spaudos, ne-
turi teisės vadintis geru
Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS

Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper

Published every

TUESDAY and FRIDAY

366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXV, No. 19.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

KETVIRTADIENIS (Thursday), KOVAS (March), 9 D., 1950 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS

Sovietų Rusija išsisukinėja

2000 amerikiečių vergų stovyklose.
Valstybės Departamentas reikalauja
tuoju jus paleisti.

Valstybės Departamen-
tas apkaltino Sovietų Są-
jungą, kad ji priverčia
mo darbo arba vergų
stovyklose laiko apie
2000 amerikiečių. Soviet-
tai stengėsi tai užginčyti,
bet iš dalies ir prisi-
pažino, kad kai kurie
amerikiečiai yra "patai-
sos stovyklose".

Jungtinių Valstybių
ambasadorius Maskvoje
Alan G. Kirk pareiškė
Sovietų vyriausybei, kad
iš 2000 suregistruotų by-
lų 659 apima amerikie-
čius, dėl kurių negali bū-
ti jokios abejonės. Soviet-
tų užsienio reikalų vice-
ministeris Andrej A.
Gromyko atsikirta, kad
jis tokio didelio skai-
čiaus nežina, tačiau 38
laiko Amerikos piliečiais,
o 5 sutinka duoti vizas
išvažiuoti.

Valstybės Departamen-
tas į tai Sovietų notą at-
sakė, kad ji yra nepaten-
kinama ir reikalauja pa-
leisti visus Amerikos pri-
liečius. Dar kartą pri-

minta ankstyvesnė nota,
įteikta Sovietų Rusijai
pereitų metų gruodžio
mėn. 12 d. Sovietai joje
kaltinami, kad jie yra
atskyrę vaikus nuo tėvų
ir žmonas nuo vyrų ir
kad su suimtaisiais el-
giasi nežmoniškai ir
naudoja juos prievartos
darbams. Valstybės De-
partamentas nurodo, kad
jis yra gavęs laiškus, at-
siųstus giminėms į Ame-
riką. Laiškai rodo pa-
vardes ir stovyklas, ku-
riose suimtieji laikomi.

Šis ginčas liečia dau-
giausia amerikiečius, ki-
lusius iš Lietuvos ir Len-
kijos. Jie buvo išvežti
drauge su deportuotais
tų kraštų gyventojais.
Tuo pačiu patvirtinamos
Baltijos tautų deportaci-
jos, kurias bolševikai vis
norėdavo užginčyti.

Rusija netiki į taiką

Washington, D. C. —
Viktoras Kravčenko, au-
torius knygos "Aš Pasi-
rinkau Laisvę" ir buvęs
Sovietų Rusijos preky-
bos komisijos narys, pa-
sakojo Atstovų Rūmų
tyrinėjimo komisijai,
kad Rusija "niekad neti-
kėjo į taiką".

Jis sakė, kad kiekvie-
nas Rusijos atstovas, ne-
išskiriant nė ambasado-
riaus Paniuškinio, yra
šnipas. Antrojo pasauli-
nio karo metu Sovietai
išgavo "tuzinus tonų"
Amerikos paslapčių.

Šipkov gavo 15 metų kalėjimo

Sofija, Bulgarija — Ko-
vo 8 d. M. Šipkov komu-
nistišės valdžios teismas
nuteisė 15 metų kalėti už
"šnipinėjimą" svetimos
valstybės naudai.

M. Šipkov užginčijo pa-
reiškima, kuri jis padarė
Jung. Valstybių departa-
mentui, kaip komunistų
policija išgauna prisipa-
žinimus iš areštuotų
žmonių.

Praeitą savaitę Valsty-
bės Departamentas pa-
reiškė savo įsitikimą,
kad Šipkov yra miręs ar-
ba mirtinai kankinamas
bulgarų kalėjime.

Valstybės sekretorius
Dean Acheson pavadino
Šipkovą kankiniu ir Do-
nald R. Heath, buvusį
Jung. Valstybių ministe-
rį Sofijai; tragedijos au-
ka už "geležinės uždan-
gos".

Šipkov, 39 m. amžiaus,
buvęs bulgarų vertėjas
Amerikos atstovybėje,
prisipažinęs kaltu. Ta-
čiau Bulgarijos prokuro-
ras Petrinski nereikala-
vo, kad teismas Šipkovą
nubaustų mirties bausme.

Uždarys Rumunijos Atstovybę

Washington, D. C. —
Valstybės Departamen-
tas išpėjo Rumunijos ko-
munistinę vyriausybę,
kad jos atstovybė Wa-
shingtone bus uždaryta,
jei Bukarešte nebus leis-
ta vėl atidaryti Ameri-
kos informacijos biurą,
kuris šiomis dienomis
buvo uždarytas. Tas biū-
ras buvo vadamas vieno
Amerikos piliečio.

Čekai įsakė Olandų diplo- matams išsikraustyti

Praga — Čekijos ko-
munistinė valdžia įsakė
Olandijos trims diplomata-
ms per 8 dienas išsi-
kraustyti. Olandijos di-
plomatai yra kaltinami
veikią prieš Čekoslovakijos
liaudies "demokrati-
nę" valdžią.

Automobilių Darbinin-
kų unija nepriima John
L. Lewis, angliakasių
unijos prezidento, pasiū-
lyto milijono dolerių pa-
skolos.

IŠSIUNČIAM I PASKUTINIAI VOKIEČIAI IŠ LENKIJOS

Berlynas — Lenkai iš-
siunčia paskutines grupes
vokiečių iš savo va-
karinių sričių. Iki šiolei
Lenkijoje dar buvo pa-
likti 125,000 vokiečių.

20,000 iš jų išvyksta
pagal susitarimą su Vo-
kietijos Bonn'os vyriausy-
be ir vakariniais są-
jungininkais į Vakarinę
Vokietiją. 100,000 vokie-
čių perkeliama į Sovieti-
nę Vokietijos zoną. Var-
šuvos sluoksniai pareiškė,
kad per šiuos metus
Lenkijoje neliks nė vie-
no vokiečio.

Lenkijai priskirtose sri-
tyse gyveno 8 milijonai

Lietuvoje seniau patys žmonės grūdavo kanapes,
kad gaveniai turėtų aliejaus.

NELEIDŽIA ATNAŠAUTI ŠV. MIŠIŲ

Berlynas, — Kun. Louis
R. Brassard, Amerikos
katalikų kunigas, kaip
žinoma, laukė 10 mėne-
sių, kol gavo iš Sovietų
Rusijos valdžios vizą
vykti į Maskvą, laikyti
ten pamaldas ir teikti
dvasinį patarimą vi-
am amerikiečiams ir kitiems
svetimšaliams. Tačiau
nuevyti į Maskvą sutiko
kliūtis. Sovietų Rusijos
valdžia neleisdama jam at-
našauti šv. Mišių ir teikti
kitoki dvasinį patarimą.
Rusai sako, kad
jis neturįs tam leidimo.
Kun. Brassard dabar tik
gieda chore.

Kun. Bassard, atvykęs
į Maskvą, pirmą sekma-
dienį nuėjo atnašauti šv.
Mišių į šv. Liudviko par-
bažnyčią, vienintelę ka-
talikų bažnyčią Maskvoje.
Sovietų valdžios pa-
reigūnas jam pasakė,

kad jis to negali daryti.
Priežastis ta, kad jis ne-
sąs įsiregistravęs kaip
Maskvos gyventojas ir
kunigas. Kunigas atsa-
kė, kad jis turi vizą ir
teisę laikyti pamaldas,
nes tik tuo tikslu jis at-
vyko į Maskvą. Tada so-
vietų agentas atsikirta,
kad jis gali prižiūrėti
svetimšalius, bet negali
laikyti pamaldų bažny-
čioje.

Priėmė įstatymą agitato- riams bausti

Paryžius — Prancūzi-
jos parlamentas 393 bal-
sais prieš 186 priėmė
įstatymą, kuriuo numat-
omos kalėjimo bausmės
komunistiniams agitato-
riams, kurstantiems
streikus uostuose, į ku-
riuos atvyksta Ameri-
kos laivai su ginklais.

Vos praslinkus kelioli-
kai valandų po to įstaty-
mo priėmimo, Prancūzi-
jos premieras Bidault
pašaukė kariuomenės
tarnybon 100,000 dujų ir
elektros pramonės darbi-
ninkų, kad sukludžius
komunistų užmačius
kraštui kenkti. Tuo tiks-
lu premieras Bidault
kartu su pramonės ir
prekybos ministru Lou-
vel išleido atsisaukimą
dujų ir elektros darbinin-
kus. Ministeris Louvel
savo atsisaukime į pran-
cūzų tautą per radijo pa-
skelbė tą dekretą, paaiš-
kindamas, kad jis buvo
būtinai, nes komunistų
sukurstyti darbininkai
gali suparalyžuoti savo
ir viso krašto gyvenimą.

LDS Seimas

Š. m. birželio 4 ir 5 d. So. Bostone šaukiamas
metinis ir kartu jubiliejinis Amerikos Lietuvių Ka-
talikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos (LDS) sei-
mas. Seimas bus pradėtas iškilmingomis pamaldom-
mis ir pamokslu šv. Petro parapijos bažnyčioje. Po
pamaldų bus posėdžiai bažnyčios salėje.

Kiekviena LDS kuopa siunčia į seimą vieną at-
stovą, jei nėra daugiau dešimties narių, arba po vie-
ną atstovą nuo kiekvienos dešimties narių, jei yra
daugiau; likutį virš dešimties narių laikyti pilna de-
šimtimi. Apskritys siunčia po du atstovus. Atstovų
įgaliojimus turi pasirašyti kuopų bei apskričių val-
dybos (dvasios vadas, pirmininkas ir sekretorius).

LDS kuopas ir anskričius prašome tuoju atsto-
vus išrinkti ir pranešti Centro Valdybai jų pavardes
(kas ir kiek išrinkta). Taip pat prašome iš anksto
parengti ir prisiusti savo sumanymus, pasiūlymus ir
pageidavimus. Centro Valdyba, juos apsvačiusi,
skelbs "Darbininke", kad iš anksto, visi galėtų su
jais susipažinti ir į seimą atvyktų jau pasirenę pa-
reikšti savo nuomonę.

LDS CENTRO VALDYBA

KUN. P. M. JURAS, PIRMININKAS,
ANTANAS F. KNEIŽYS, SEKRETORIUS.

REZIGNAVO LENKŲ KONSU- LAS PITTSBURGH'E

Pittsburgh, Pa. — Len-
kijos komunistinio režimo
konsulas, Josef Patyk,
Pittsburgh'e pasiuntė
Prieš porą savaitių iš
Lenkijos ambasadoriui
to pat konsulato Pitts-
burgh'e panašiais moty-
vais pasitraukė vicekon-
sulas Stanislovas A. Ska-
rzynski.

Komunistinės Lenkijos
telegramoje pareiškė, kad
ambasada Washington
kad jam teko padaryti
labai sunkų sprendimą.
"Stebėdamas paskutinius
įvykius Lenkijoje, prie-
š išvados, kad Lenkija
tinklo reorganizacijos.

BILIJONAS DOLERIŲ EUROPAI GINTI

Norfolk, Va. — Ameri-
kos ginklai, bilijono do-
lerių vertės jau krauna-
mi į didžiulius prancū-
zų lėktuvus vežimui į Va-
karų Europą. Visos val-
stybės, pasirašiusios Šiau-
rės Atlanto sutartį, gaus
įvairių ginklų tiek, kiek
yra joms reikalinga. Gin-
klai bus gabenami lėktu-
vais ir laivais.

John H. Ohly, apsigy-
nimo pagalbos direkto-
rius, pareiškė: "Mūsų
programa simbolizuoja
laisvų žmonių pasiryži-

Karas yra galimas

Washington, D. C. —
George F. Kennan, val-
stybės departamento pla-
navimo štabo viršinin-
kas, savo straipsnyje
"Reader's Digest", tvir-
tina, kad karas su Rusi-
ja galimas. Tačiau sun-
ku patikėti, kad Rusija
dabar pulė Vakarų pa-
saulį.

Suglaustos žinios

★ American Airlines streikuojanti darbininkai š.
m. kovo mėn. 5 d. nubalsavo tęsti streiką. Darbinin-
kai reikalauja pakelti algas 20 c. į valandą.

★ Izidor Tausinger, slovąkų senas komunistas,
buvo nužudytas raštinėje. Kas jį nužudė ir ar žmog-
žudys buvo suimtas, komunistų laikraštis Pragoje
nieko nerašo.

★ Rytų Vokietijos prekybos sutartis su Sovietų
Rusija jau paruošta. Georg Handke, užsienio preky-
bos ministeris, šią savaitę vyks į Maskvą sutartį pa-
sirašyti. Taip pat bus vedamos prekybos derybos su
komunistine Kinija. Rytų Vokietijos delegacija vyks
į Peipingą gegužės mėn.

★ Nikola Martinovic, 40, jugoslavai, slapta pabė-
go iš Jugoslavijos ir lėktuvu atvyko į Angliją. Bri-
tai neleido jam pasilikti. Anksti šeštadienio rytą jis
buvo pasodintas į šveicarų lėktuvą ir gabenamas at-
gal. Skrendant per Prancūziją, Nikola Martinovic
atsidarė lėktuvo duris ir iš 6,000 pėdų aukštumos
iššoko ir užsimušė.

★ Mrs. Henrietta E. Garrett, mirusi prieš 19 metų,
paliko 17 milijonų dolerių turtą, tačiau nesudarė tes-
tamento. Atsirado 26,000 asmenų, kurie turi priten-
zijų prie to palikimo. Jie teismui prisiuntė savo rei-
kalavimus iš 46 valstybių ir 29 užsienio kraštų. Vie-
na moteris gavo kalėjimą, o du kiti buvo nubausti
pinigine bausme, kurie bandė įrodyti "teisę" prie to
turto. Teismas bylą atidėjo iki kovo 20 d.

★ Pietų Australijoje praėjusį sekmadienį rinki-
muose laimėjo liberalai, ir šių rinkimų išdavoje su-
grįžo valdžion.

★ Suomijos vyriausybei sutikus išduoti keleta tik-
rų sovietų piliečių, trys iš jų nusižudė.

★ Rumunijos konsulas Istambule paprašė Turki-
jos globos.

★ Romoje sudarytas komitetas statyti bažnyčią
pagerbti Popiežiui Pijui XII už jo didelius nuopelnus
taikai. Ta šventovė vadinsis "Taikos Triumfu". Jos
fondui aukos bus renkamos visame pasaulyje.

Angliakasių unijos teisių skyriaus atstovai išvyksta Wa-
shingtonan į apygardos (district) teismą.

Ne prabanga, o pareiga

Gimtosios žemės saują

Bėgdami iš bolševikų okupuojamos Tėvynės sėmėmės tėviškės žemės saują, o širdyje prisiekėme grįžti Lietuvon kad ir iš už jūrių marių. Mes ryžomės išlaikyti kuo daugiausia savųjų būsimajam Lietuvos atstatymo darbui, svarbiausia — lietuviškai išauklėti jaunimą, išsaugoti gryną jo kalbą, gyvą lietuvišką sąmonę.

Tremties ištikimybė

Per ketveris su viršum tremties gyvenimo Europoje metus mūsų ryžtingumas nemažėjo. Čia padėjo ne tik Lietuvos žemelės artumas, ne tik nedraugiškai nusiteikę svetimieji, tarp kurių gyvenome, ne tik visa ko laikinumas, — bet ir susispietimas į vienalytes stovyklas, artimas bendravimas, stipri kultūrinė veikla. Mūsų lietuviškoji moralė buvo aukšta: nusikaltimų lietuviškiems reikalams kaip ir nebūta. Lietuvišką dvasią stiprino mūsų menininkai, mokslininkai, dvasininkai ir kiti visuomenės veikėjai. Beveik visas mokyklinis jaunimas mokėsi savose pradinėse mokyklose bei gimnazijose. Mūsų mokyklos dirbo dažnai šaltose patalpose, ne kartą mėtomos iš vienos vietos į kitą. Mokiniai ir mokytojai kartais gaudavo važinėti po 15 kilometrų. Patį darbą neretai trūkė įvairūs svetimieji pareigūnai. Bet visa tai nieko nereikšė — tėvų, vaikų ir mokytojų užsidegimas ir ištvermė visa nugalejo.

Laisvame krašte — laisva kūryba

Štai dabar didelė mūsų tremtinių dalis atsidūrė Amerikoje, kurios įstatymai ir papročiai leidžia visiems ugdyti savąją kultūrą, savą kalbą ir palaikyti savus papročius. Čia vėl pradėjome darbą: choruose, teatruose, rengdami literatūros vakarus, koncertus, bendradarbiaudami laikraščiuose, organizacijose. Visa tai liudija

mūsų energiją ir pajėgumą.

Kalbos branginimas ir pažeminimas

Matydami, kad esamosios mokyklos negali pilnai patenkinti mūsų reikalų, įsisteigėme liuanistikos mokyklas. Mūsų mokytojams garbė — kviečiamas dirbti ne vienas neatsisako, nors atlyginimo už darbą arba nėra, arba jis pavėluotas ir kuklus.

Daugelis tėvų gerai supranta liuanistikos mokyklos svarbą, ir jų vaikų uoliai ją lanko. Štai žinomas rašytojas, vos atsikėlęs į Bostoną, pirmą šeštadienį jau atvedė sūnų įrašyti į pirmąjį skyrių. Kitas tėvas iš Vokietijos rašo savo pažįstamiems į Bostoną, kad ir jis su šeima būtinai nori patekti į Bostoną, — nes čia yra liuanistikos mokykla ir jo vaikai galės ją lankyti. Arba vėl — gimnazistė pamokas važiuoja pusantros valandos; ji turi laiko; jai nėra per toli...

Mažyčiai pajėgia, didesnieji "pavargę"

Būdinga: juo mokiniai mažesni, juo tėvai geriau pajėgia juos išruošti į mokyklą. Šie vaikučiai nei pavargsta, nei kokia kita negerovė juos ištinka. Dėja, gimnazistai dažnai "darbu persikrovi", "pavargę", "neturi laiko". Dažnas šeštadienį leidžia ne tik ne produktyviai, bet dar žalingai: bastymasis mieste be suaugusių priežiūros tikrai jų neauklėja... Teisybė, yra ir tikrai negalinių, bet tokių mažuma.

Nežalokime vaiko lietuviybės

Ir kaip tyčia — liuanistikos mokykloje pasigendame ir eilės inteligentų šeimų vaikų... Tėvai teisinasi patys juos lietuvių kalbos moką. Bet, dažniausiai tėvai pasinėrę darbe ir namo grįžta pavargę nuo darbo, tai jau apie sistemingą mokymą namie nėra ko ir kalbėti. Beje, ne visi ir galėtų pavaduoti pasirodusį mokytoją liuanistą. O kur dar vaikų savitarpinis bendra-

vimas, pakili lietuviška nuotaika, palaikoma savo darbą mylinčio, atsidėjusio mokytojo. Ne, sakykite, ką norite, — kas palieka vaikus šeštadienį namie "pamiegoti" — skriaudžia jų lietuvišką sielą! Vaikas negauna pabendrauti ir susidraugauti su kitais lietuviškais, neišmoksta taisyklingai kalbėti ir rašyti lietuviškai, geriau nepažįsta savo krašto istorijos, — nepasineria per savaitę bent vieną dieną į lietuviybę gaivinančius vandenius. Tokio vaiko kalboje ima vis gausiau knibždėti svetimybės, o jo lietuviškoji sąmonė, pustoma svetimų vėjų, blėsta.

Kokie vaikai — tokia Lietuvos ateitis!

Kokie šiandien vaikai, toks netrukus bus jaunimas ir suaugėliai. Kovime dėl jų lietuviškumo! Liuanistikos mokykla stengiasi čia padėti, tad jos lankymas ne prabanga, o pareiga. Jei koks pašalietis ar pašalietė bandytų lietuvių vaikus nuo gilesnio gimtosios kalbos ir krašto pažinimo, kurio gauna liuanistikos mokyklose, atkalbinėti, težino, kad jis eina ne tik prieš žmogiską, bet ir dievišką įstatymą. — "Gerbk savo tėvą ir motiną", — taigi mylėk ir rūpinkis pažinti jų kalbą ir gimtąjį kraštą!

V. Kulbokas.

★ **Albert Harvey Foster**, sunkvežimio vairuotojas Londone, nūpuolė nuo laiptų ir sužeidė dešinę ranką. Jis iškėlė bylą namų savininkui. Teismas Foster įrodinėjo, kad jis negalįs stipriau suspausti sužeistąją ranką, Teisėjas pareikalavo, kad Foster su juo pasi-sveikintų — paspaustų ranką. Pasisveikino, ir teisėjas pasakė: "Tu laimėjai". Teisėjas įsakė namų savininkui sumokėti Fosteriui 654 svarus (\$1831.20) už sužeidimą.

★ **James Bruce**, šio krašto užsienio militarės pagalbos viršininkas, pareiškė, kad Jung. Valstybės siūnia geriausius ginklus Europai, kad galėtų atremti žiaurią komunistų agresiją.

Kard. Francis Spellman nuoširdžiai sveikinamas Portugalijos vyskupo Mifelene Lisbone, kur jis buvo sustojęs pakeliui į Romą su 500 maldininkų grupe šv. Metų proga.

TUKSTANČIAI DALYVAVO VYSKUPO WRIGHT INGRESO CEREMONIJOSE

Worcester, Mass. — Antradienį, kovo 7 d. šv. Povilo Katedroje įvyko J. E. vyskupo John J. Wright, D. D., naujos Worcesterio diecezijos vyskupo, iškilmingos įvesdinimo ceremonijos. Tūkstančiai žmonių dalyvavo ceremonijose.

Apie 10,000 žmonių stovėjo prie katedros ir klausėsi giesmių ir pamokslų, kuri sakė J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D. Dalyvavo apie 1000 Amerikos katalikų hierarchijos vadų, vienuolių viršininkų, prelatų ir kunigų. Ir lietuvių buvo: kun. kleb. K. Vasys, kun. kleb. A. Petraitis, kun. J. Bakanas, kun. J. Jutkevičius ir kun. M. Tamulevičius iš Worcesterio; kun. A. Kontautas iš So. Boston; kun. kleb. P. Juraitis iš Athol; kun. kleb. V. Puidokas iš Westfield; kun. kleb. P. M. Juras ir kun. J. Bernatonis iš Lawrence; kun. K. Jenkus iš Lowell, ir kiti. Taip pat dalyvavo aukštieji J. V. pareigūnai, valstijos ir miestų valdininkai: Darbo sekretorius Maurice J. Tobin, Gub. Paul A. Dever, miesto mayoras ir kitų miestų mayorai.

Trys Popiežiaus Vyčiai, tarp jų buvęs Bostono miesto mayoras adv. Frederick W. Mansfield, vadovavo procesijai.

Belošdamas "Rusų Ruletę" pralošė gyvybę

Po įvesdinimo (ingreso) ceremonijų J. E. vyskupo John J. Wright atnaujinimo profesoriaus šavo pontifikales šv. Mišias Giedoją šv. Jono Seminarijos klierikų choras, pats save nušovė.

Dar Galima Užsisakyti Šiems Metams "MUZIKOS ŽINIUS"

"MUZIKOS ŽINIUS" yra vienintelis perijodinis žurnytinis, lietuvių tautinės muzikos ir dainos bei liaudies meno laikraštis.

"MUZIKOS ŽINIUS" šale žinių apie mūsų muziką, chorų ir ansamblių veikimą, kiekviename numeryje telpa giesmė arba daina (su gaidomis) parašyta solo balsui arba chorui.

"MUZIKOS ŽINIUS" leidžia Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Vargonininkų Sąjunga, kuriai priklauso beveik visi Amerikos Lietuviai vargonininkai, daug artistų, menininkų, muzikos ir dainų mylėtojų.

"MUZIKOS ŽINIUS" prenumerata metams tikrai \$1.00, užsienyje \$1.50. Prenumeratas reikia siųsti administratoriui šiuo adresu: Mr. Leonard J. Simutis, Jr., 6322 So. Troy St., Chicago 29, Ill. Gi visus raštus tam laikraščiu reikia siųsti šiuo adresu: Mr. Ignas Sakalas, 2056 West 23rd St., Chicago 8, Ill.

SUDARYTAS KOMITETAS NAUJAI KOPLYČIAI STATYTI

PUTNAM, CONN.

Praeitų metų Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos seimas, paragintas Kunigų Vienybės pirmininko, Kun. Kleb. K. Vasio, nutarė padėti Kongregacijai pastatyti motiniškame name (Putnam, Conn.) naują kopyčią ir tam reikalui prašė Kongregacijos vadovybę ir Gildos Centro Valdybą sudaryti Komitetą lėšoms rinkti ir statybos darbams vykdyti.

Po ilgų pasitarimų su Kongregacijos geradariais ir Gildos Centro Valdyba, Komitetas jau sudarytas. Turime džiaugsmo čia jį paskelbti.

Į Garbės Komitetą maloniai sutiko įeiti: Garbės Pirmininku Jo Eksc. Henry J. O'Brien, Hartfordo Vyskupas; Garbės Patarėjais: Prel. J. Ambotas, Kun. Kleb. J. Valantiejus ir Kunigų Vienybės Pirmininkas Kun. Kleb. K. Vasys.

Į Vykdomąjį Komitetą: Kun. Kleb. P. Juras ir Gildos Centro Vaidybos pirm. A. Vasiliauskas (Lawrence, Mass.), Sesuo M. Augusta ir Apolonią Kedienė (Hartford, Conn.), Inž. J. Kuodis ir p. Vaisnorienė (Worcester, Mass.).

Visus nuoširdžiai prašome Komitetą šiltai priimti ir paremti jo darbus. Kongregacija Komiteto darbus ir visuomenės aukas didžiai įvertins ir padės malda.

Jūsų Kristuje

Nekalto Prasidėjimo šv. P. Marijos Seserų Kongregacijos Vadovybė.

Jo Ekselencija Hartfordo Vyskupas atsiuntė N. Pr. šv. P. Marijos Seserų Kongregacijos Vyresniajai tokio turinio laišką:—

"My dear Sister Mary Aloysa:

I was pleased to learn that the members of the Sisters of the Immaculate Conception Guild, at their convention in 1949, voted a resolution to assist your Community in the collection of funds for the erection of a chapel in the Convent of the Immaculate Conception in Putnam.

I shall be happy to serve as Honorary President of the Committee which has been formed to further this project.

It is understood that no work be done on the contemplated chapel until the entire sum necessary for its erection has been raised by the Guild.

Begging God's blessing upon this undertaking and with every good wish, I am

Sincerely yours in Christ,

† HENRY J. O'BRIEN
Bishop of Hartford

Mano brangi Sesuo Marija Aloysa:

Man buvo malonu patirti, kad Nekalto Prasidėjimo Seserų Gilda savo 1949 metų seimo posėdyje priėmė rezoliuciją padėti Jūsų Kongregacijai surasti aukų naujos kopyčios pastatymui Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn.

Mielai sutinku būti Garbės Pirmininku Komitetui, kuris yra sudarytas vajui pravesti.

Suprantama, kad joks kopyčios statybos darbas negali būti pradėtas, kol reikalinga suma nebus pilnai Gildos surinkta.

Melsdamas Dievo palaimos šiam sumanymui ir linkėdamas viso geriausio, esu

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje,

† HENRY J. O'BRIEN
Hartfordo Vyskupas.

Š. m. kovo 12 dieną 2:30 val. kviečiame Vykdomojo Komiteto narius atvykti į Nekalto Prasidėjimo Vienuolyną, Putnam, Conn. pirmajam posėdžiui.

Nek. Pr. šv. P. Marijos Seserų Kongregacijos Vyresnioji Sesuo M. Aloyza.

LAISKAS REDAKCIJAI

Gerb. P. Redaktoriau,

Paskutiniu laikų Amerikos Lietuvių laikraščiuose buvo idėta žinių apie Lietuvių Dailės Instituto naujo skyriaus Boston, Mass. įkūrimą. Buvo skelbiami narių sąrašai ir jų netikslios biografijos.

Liet. Dail. Instituto Valdyba, kurios centras yra Chicagoje, pareiškia, kad ji minėtų žinių jokiems laikraščiams nėra davusi. Principe L.D.I. Valdyba, būdama dėkinga, kad spauda domisi jos

veikla, apgailestauja, kad spauda talpina žinias jų pirma nepatikrinusi ir tuo klaidina visuomenę ir kenkia Institutui veiklai.

Ateityje visi laikraščiai prašomi dėl žinių, liečiančių L. D. Instituto veiklą tikrumo atsi-klausti tiesioginiai Paulių Augių, 8558 S. Winchester Ave., Chicago 20, Il.

Pauis Augius,

L.D.I. Valdybos Narys

Spaudai ir Informacijai.

Ką tik išėjo iš spaudos Stasio Šimkaus 33 LIAUDIES DAINOS

Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus ALGIS ŠIMKUS

Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juostele, 64 pusl., labai lengvai atsidaro ir skambinan pianu neužsiverčia. Kaina \$2.00

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston 27, Mass.

Siūni siūnė S. ir prašau man prisiųsti egz. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGĄ.

Vardas

Adresas

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published weekly except holiday weeks when issued bi-weekly by
JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Interest in second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston
Mass. under the Act of March 3, 1879
Postage paid at special rate of postage provided for in Section
1103 Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918
SUBSCRIPTION RATES PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00 Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00 Vieną kart savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50 Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50 Užsieny 1 kart sav. lėš metams \$3.50

DARBININKAS

466 West Broadway, South Boston, Mass.

INDOKINIJOJ ĮVYKIAI

Dar nespėję komunistai susidoroti su milžiniška Kinija, jau ištiesė rankas į gretimą prancūzų Indokiniją, kurioje ir ankščiau kėlė neramumus. Prištartinus kinų raudoniesiems prie Indokinijos sienos, Sovietai laiko teisėtą pripažintą indokinių sukilėlio Ho Chi Minh vyriausybę, kad sudarius pretekstą kinų raudoniesiems brautis į prancūzų Indokiniją po priedanga pagalbos indokinių raišūninkams, kuriuos Sovietai laiko teisėtus krašto šeimininkais. Iki šiolie jie buvo atskirti nuo tiesioginio sąlyčio su komunistais ir vedė partizaninį karą kalnuose ir džiunglėse.

Dabar, be abejo, jie atsikels prie Kinijos - Indokinijos sienos ir įsigys kovai atramos bazes anapus Indokinijos sienos panašiai kaip savo laiku Graikijoje Markos sukilėliai. Graikijoje visa tai, pareikalavus daug aukų baigėsi niekais dėl daugelio to proceso eigų nepramatytų aplinkybių, iš kurių svarbiausios — Tito herezija ir aiški vakarinių demokratijų pozicija Graikijos pusėje. Komunistų, taip vadinamų partizanų, vadas Markos buvo pačių kurstytojų sunaikintas, o Jugoslavija atsakė paramos sukilėliams.

Kuo baigsis panaši padėtis, tų pačių jėgų kurstoma, Indokinijoje, sunku ką nors šiandien pasakyti. Tai priklausys nuo aiškos Vakarinių demokratijų laikysenos.

Atrodytų, kad Vakarai užima tokią pat poziciją Indokinijos atžvilgiu, kaip ir savo laiku Graikijos. Sovietams pripažinus Ho Chi Minh sukilėlių vyriausybę, Did. Britanija pripažino prancūzų remiamą Bao Dai Indokinijos vyriausybę, kurią tuojau po to pripažino ir Jung. Valstybės ir įspėjo Rusiją, kad padės šiai vyriausybei Maskvos kurstomame civiliniame Indokinijos kare.

Tokių būdu Jungt. Valstybės Indokinijoje užima tokią pat poziciją, kaip ir Graikijoje. Kas liečia Rusiją, tai čia tik tas skirtumas, kad Graikijoje Rusija nebuvo oficialiai pripažinusi sukilėlio Markos vyriausybės, gi Indokinijoje oficialiai atsistojo šalia sukilėlio Ho Chi Minh. Dėl to Jungt. Valstybės pastatomos naujame rimtame, tuo tarpu šalčio karo, fronte.

Tik nežinia, kaip ilgai Kinijos komunistai pakės šaltąjį karą, kai jų armijos stovi su karštais ginklais prie Indokinijos sienos ir įpratusios jais kautis karštame kare.

Prancūzai jau kuris laikas prašo Jungt. Valstybes Indokinijai pagalbos, o laiko efektyviai pagalbai suteikti likę nedaug — apie 3-6 savaitės, nes tiek laiko pareikalautų kinijos komunistams dabar užimti Indokiniją. Tiesa, ten prancūzai turi apie 90 tūkstančių gerai apmokytos armijos, bet ką tai reikštų prieš pašonėje esančias, nors ir prasistes, milijonines armijas. Pagaliau tas armijas užgulė sunki našta 25 tūkstančių Kinijos pabėgėlių ir 35 tūkstančių Chiango armijos internautų apsauga, o kraštas vidaus karų nuniokotas.

Be to, prancūzai dar prisibijo, kad tie Chiango internautieji kariai ir pabėgėliai neprisidėtų prie partizanų, prieš kuriuos tektų pasiųsti keleta batalijonų.

Balys Rimgailaitis

Netikėtas svečias

— Puikus tu vyras. Kai tik susieisi daugiau su vietiniais vaikais, pradėsi lankyti mokyklą, greit išmoksi angliškai, ir... — O taip. Naujųjų laikų ir vaikai kitoki. Ne taip kaip mes. Išvažinam be literos. Po tris žiemas vargom vakarinėse mokyklose, kol pasirašyti išmokau. Tačiau...

Man pašoko didelis smalsumas, kokia galėtų būti to žmogaus praeitis: vedęs, nevežęs? Bet nereikėjo nė klausti — intuicija atsakinėjo.

— Aš turėjau tris sūnus. Du biznieriiai, vienas inžinierius. Vienas jų šiandien vertas dvidešimt tūkstančių. Juos aštuoniolika metų maitinau ir mokslinau iš kasyklos urvų. Paskui, gavęs pilietybę, kaminus valiau, šiukšles vežiojau. O bar štai padėdu televizijos agentui, ariui. Pavaikščioju po butus žmones gąsdindamas, pas mūsikius. Už tą procentus gaunu. — O, mes sunkiai čia dirbome. Dar prieš Ruseveltą, prezidentą, automobilų fabrike geležis užkrito ant galvos, nosį man laužė. Išvėžė be sąmonės. Daktaras sutvarkė, aptvarstė, o paskui — nieko negavau. Asmeniškai draudimo neturėjau, o kitokio tada dar nebuvo. Norėjau, viską pametęs, grįžti namo, į Lietuvą. Ji šviežiai buvo susikūrusi. Tik a. a. savo moteriškai duoto žodžio, kad vaikus pabaigsiu leisti į moks-

lą, nenorėjau lauzyti.

Toliau kalba ėjo prie stalo.

— Juk aš nepiršlys, kad tokias vaišes man iškėlėte, šeimininkė. Tamstų dukrelė jauna, kokį porą metų dar netekės.

— Ką žinosi, gal dar geriau. Gali būti ir uošvis, gali būti ir pats jaunikis. O duonelės ir kitokios pavalgos, ačiū Dievui, čia netrūksta. Tat ir svečias neprivalo mūsų stalo aplenkti. Svečias į namus, Dievas į namus. — Išitėpė senelė.

Jai niekuomet netrūko nei lipšnaus žodžio, nei giedrios nuotaikos. Sunkiausiomis mūsų tremties valandomis ji buvo tikra paguoda. Nors jau septintąjį kryželį baigė, ne mes ją, o ji mus apeidinėjo ir nepasidavė paslaugoma.

Bet vaišinamojo gomuryj kažkas springo, ir stambūs jo antakiai dar sunkiau griuvo ant akių šioje stalo šilumoje. Tačiau kalbėti jam norėjosi, kalbėti sakyti daug kažko neišsakyto, neišrokuoto, užlūžusio pačioje širdies gilumoje. Taip dažniausiai būna su kę tik grįžusiais iš tolimų ilgų kelionių ir jose ką brangaus praradusiais. Toks būna troškimas ir dėl prispaustos sąžinės priekaištavimo. Ypatingai aukštaičiai rytiečiai, ir dzūkai tokioje būklėje greitai užverda ir pratrūksta, kai yra kas jų tą skaudulį pakutena, kad ir netyčia spūstelėja. Tada tik klausykis su visu žemaičių kantrumu, neprieštaraudamas, neužgaudamas — viską išvilksi lauk. Išvilksi — pagydysi. Pagydysi ir

Sovietinis aukso pragaras

Rašo ELINOR LIPPER, buv. komunistė*)

Kas yra Kolyma? — Komunistės kelias į katorgą. Vargas, korupcija ir kriminalistai. Henry Wallace džiaugėsi "kūrybiniu darbu". Brangesnė už auksą — moteris. Kur kenčia ir miršta ištremti lietuviai.

Kolyma — tai sritis šiaurės rytų Sibire, į vakarus nuo Ochotsko jūros, iš pietų ir vakarų supama neperžengiamų girių. Žiema trunka 8 mėnesius. Šaltis pasiekia 65 laipsnius. Prieš 20 metų čia laikėsi tik skurdžios žvejų sodybos. Dabar skaitoma 300.000 gyventojų. Kai buvo atrastos čia aukso gyslos, prasi-dėjo deportacijų bangos į Kolymą. Buvo čia gabenami politiniai kaliniai, įtartinieji, valymo aukos, likviduoti užsieniečiai, pavergtųjų tautų deportuojamieji, paprasti kriminalistai. Jie iš nieko pastatė Kolymo miestus ir gatves, ir renka sovietų valdžiai gausius aukso trupinius, kurie jaūdina pasaulinius piniguočius.

Elinor Lipper, olandė, komunizmo fanatikė, 1930 m. nuvyko Maskvon. Vėliau ji tapo valymo auka ir buvo deportuota į Kolymos aukso šalį. Dabar jai pasisekė grįžti. Jos atsiminimus vokiškai išleido šveicarų leidykla "Oprecht" Zuriče. Knygos vardas: "Vieniolika metų sovietiniuose kalėjimuose ir stovyklose." Knygoje smulkiai pasakojama apie sovietinius suiminėjimus, prikimštus kalėjimus, tardymus, kuriuos prie visko prisipažįstama, transportą perpildytose gyvuliniuose vagonuose ir tranzito stovyklą Vladivostoke, iš ten jūromis į Magadaną.

Daugumas vyrų turi dirbti aukso kasyklose. Moterys — laukų ir miško darbus. Moterys taip pat tiesia kelius. Pagrindinis maistas — kopūstai. Sodinamos ir bulvės, bet jos dažnai iššala. Ne tik maistas, bet ir drabužis duodamas pagal atliktas darbo normas. Didžiausia korupcija. Kriminalistai žiauriai išnaudoja politinius kalinius.

Lipper aprašo, kaip stovyklą lankė Rooseveltto pavaduotojas Henry Wallace. Jo apsiankymas buvo sukėlęs kalinių viltis. Paplitę gandai, kad JV perima aukso kasyklas kaip atpildą už pagalbą karo metu. Sargybų bokštai prie kelio į Magadaną dingę per vieną naktį. Kaliniai per 3 dienas niekur nebuvo vedami, kad nesutiktų pakeliui su svečiais. Stovyklose per tris dienas jie nebuvo varomi į darbą. Kad nesirodytų kiemuose, visą laiką buvo rodomi filmai. Pačiame mieste prekyliuose buvo prikauta visokių prekių. Bet gyventojams jos nebuvo parduodamos. Henry Wallace grožėjosi taikingo ramaus kūrybinio darbo vaisiais — 350 mylių plentu nuo Magadano uosto šiaurės link... Autorė pastebi, kad Wallace nutylėjo, jog tas plentas yra išimtinai kalinių darbas ir tūkstančiai gyvybių jam paaukota. Wallace žavėjosi gubernatoriaus Nikoſovo žmoniškumu, o autorė nurodo, jog Wallace nutyėjo ir tai, kaip šis gubernatrius girtas išiverždavo į belaisvių stovyklas, išsekusius, išbadėjusius siluetus koliodavo, už menkiausį nieką liepdavo uždaryti karcerin ir išvarydavo 14 ar 16 valandų į aukso kasyklas, kurios daugeliui reikė kapus.

Belaisviai, kurie atlaikydavo jiems skirtą terminą, išeidavo "laisvę", bet iš Kolymos srities galeto išvykti tik tuo atveju, jei buvo senesni kaip 50 metų, jei komisija pripažino invalidais, jei jų profesija nėra būtina Kolymo (jei jie nėra gydytojai, inžinieriai, virėjai, siuvėjai...). Užsieniečiai dar turėjo savo nuostatus. Pavolgio vokiečiai, Vokietijos žydai, pabėgėliai, kurie jau buvo gavę sovietų pilietybę, turėjo pasilikti Kolymo mažiausiai 6 metus arba ir neribotą laiką.

IŠ KATALIKŲ GYVENIMO

▲ Limos arkivyskupas kardinolas Guevara Ispanijoje pasmerkė masonus, sulygindamas juos su komunistais, nes jie kovoja su katalikiškąja doktrina, bažnyčia ir krikščioniškąja kultūra. Kiekvienas katalikas įsirašęs į masonus tuo pačiu yra exkomunikuojamas.

▲ Kataliku laikraštis "Catholicu Shinbun" Japonijoje griežtai pasisako prieš gimimų kontrolę. Savo straipsniuose nuolat nagrinėja katalikų moralės dėsnius ir socialines problemas informuodamas viešąją opiniją.

▲ Popiežiškoji šv. Tomo akviničio akademija per reitų metų balandžio mėnesį turėjo studijų savaitę, kurios pagrindinė tema buvo visapusiškas nagrinėjimas komunistinės filosofijos. Šiuo metu Marietti leidykla išleido šių paskaitų rinkinį, kuris sudaro storą tomą. Kaip pati Akademia, taip paskaitų autoriai jau parodo, kiek giliai ir visapusiškai yra išnagrinėta komunistinė doktrina. Kiekvienas, kuris norėtų geriau pažinti komunistinę doktriną, jos

Moterys Kolymo mažai. Kiekvieną kartą, kai tik kokia moteris išleidžiama "laisvėn", prie stovyklos jau jos laukia eilė kolonistų su rogutėm. Niekas ne-reiškia, kad ji 20 metų vyresnė, kad ji nėra graži. Svarbu, kad ji moteris.

Mirtingumas Kolymos stovyklose baisus. Bet vis nauji transportai papildė nukankintuosius. 1939/40 m. čia buvo gabenami lenkai, 1941 m. jie susilaukė amnestijos ir buvo perkelti į Anderso armiją. Vėliau čia buvo gabenama pabėgėliai iš Balkanų ir rsovietų darbininkai, nusikaltę dėl karo veiksmų pasitraukdami iš savo darbovietės. 1944/45 m. Kolymos stovyklas papildė nauja banga žmonių iš buvusių vokiečių okupuotų kraštų ir iš vokiečių nelaisvės grįžusių raudonarmiečių.

Lipper teigimu Kolymo yra tiap pat prievarta atgabentų jaunų lietuvių, latvių ir estų tūkstančiai.

Lipper žinios mums nėra naujos. Jos patvirtina tuos pačius liūdus davinius, kuriuos mes turėjome iš lietuviškų šaltinių. Tačiau Lipper knyga gal prisidės prie sumažinimo skaičiaus tų kvailių, kurie, pridengę savo kvailumą viceprezidentų, parlamentarų, dvasiškų hierarchų, grafų, rašytojų, filosofų titulais, lig šiol nesąžiningai mulkina Vakarų žmones, sėdami kultūrbolševizmo sėklą. (Kiekvieno lietuvių šventata pareiga aktyviai prisidėti prie nuplėšimo kaukės tiems veidmainiams ar kvailiams). (ELI).

*) Vasario 3 d. 9 Nr. jau esame rašę apie auksinį pragarą gu žmogumi, tas lengva Sovietuose. Čia dedame dar vieną šurpų liudijimą vienos komunistės, kuri pati rankiojo aukso grūdėlius kruvinomis rankomis.

Garfield

Specialus lėktuvas prieš povandeninius laivus laike savo bandymų virš San Francisco uosto.

klaidas, šis veiklas yra šiuo metu vienintelis. Būtų gera, jeigu būtų galima jį išversti į lietuvių kalbą.

▲ Pionier Trust and Savings Bank pirmininkas, Johan F. Ambergas, šiuo metu jau miręs, šv. Onos seserų ligoninėje Chicago, testamentu seserų naudai užrašė 300, tūkstančių dolerių. Nors seseris jo palankumą šiai ligoninei buvo paste-

bėjusios, bet tokio palikimo nešitikėjo.

— Brazilijos prezidentas Eurico G. Dutra išleido įsakymą, kuriuo suteikiama 60 dienų atostogų tiems valdininkams, kurie vyksta į Romą. Brazilija, kaip žinoma, pirmoji šventųjų metų proga pritaikė amnestiją kaliniams, ir ji pirmoji suteikė dabar lengvatų valdininkams, norintiems Romą aplankyti.

— Ukrainiečiai katalikai, esantieji Europoje spalio 9-16 d.d. organizuoja jubiliejinę ekskursiją Romon. Europos Ukrainiečių Apaštališkasis vizitatorius spalio 14 d. šv. Petro Bazilikoje atlaikys jiems pamaldas rytų apeigomis. Taip pat ir ukrainiečiai gyvenantieji Kanadoj ir Amerikoje rengia savo maldininkų kelionės į Romą.

— Iš Belgijos, palyginant mažos valstybės (8 mil. gyventojų) pratomos šventaisiais metais 26 maldininkų kelionės Romon.

— Naujos patalpos maldininkams, kurias vasario 12 d. atidarė kardinolas Micara. Patalpos pavadintos šv. Pilypo vardu. Jose galės apsistoti per 800 maldininkų.

Kas lengvai patiki blo-darosi pats blogas.

bičiulį turėsi, ir pats naujajame bičiulyje rasi paguodos.

— Aš pats esu nuo Vyžuonų. Mane čia vadina Joe De Bile. Tokį mane padarė pirmasis mano bosas, kuris buvo prancūzas. Dar pats pasijuokė: "Tu dabar būsi žmogus iš tulžies". Mat, prancūziškas "de bile", sako, reiškia "iš tulžies". Taip čia iš Dobilo mane prancūzas padarė tulžimi.

— Dobilų Juzė?! — kuone aiktėlėjo senelė. Bet susigriebė ramiai nubaigti. lyg vien pavardėje būtų buvusi visa jos susidomėjimo priežastis:

— Graži pavardė. Taip pritinka aukštaičių pievoms ir laukams.

— Ypač bernams, šventvakariais, kai girdisi pakluonėmis armonika virkdama, — pagilino savo motinos mintį duklė.

— Taip taip, aš Dobilas, o ne prancūziška tulžis. Turėjau ir armoniką. Mano pati a. a. Juzikė, buvo iš Veisėjų. Smulkutė, dar smulkesnės džiūkiškos šnektos.

— Mamute, ar toli mūsų Pladiškiai nuo dėdės Vyžuonų? — pašnibždomis paklausė 9 metų mūsų Algis.

— E, tu vyras, mokais ketvirtame skyriuje, ir nežinai, kad mūsų Pladiškiai prie Virvytės, Žemaičiuose, o pono Vyžuonos Aukštaičiuose, netoli Vaižganto tėviškės, — neprašoma pavadavo motiną Onutė, šiandien jau dvylikinė mergaitė.

— Mamute, ar toli? — nepatenkintas sesers pamoka pakartojo Algis.

— Čs..., vaikai, dėdė kalba, — sudraudė me juos.

— Kai aš gimiau, mano tėvas tarnavo gizeiliu Vyžuonos Tvanų malūne. Tą patį vakarą, iš to džiaugsmo, su savo kaimynu įsiplė ir nusprendė pirmgimio krikštynoms patraukti su tribride per malūno tvenkinį žuvis. Užmetė, ir vieną sparną tėvas pats vilko bradomis. Nepasisaugojo duobių, ir murktelėjo... Kad būtų bent susipratęs virvės galą užsirišti per juosmenį, būtų lengviausiai ištraukę. Bet kur tau, per daug drąsos. O čia dar vakaras. Kaip gavo pirmą gurkšnį, apsvaigo, ir nebeataikė krpties į krantą. — Ir likau pačią pirmąją savo gyvenimo dieną našlaitis.

— Ai - ja - jai, — sudejavome užuojauta visas stalias.

— Amžinatilsj, sako, laidojo visa parapija. Abu su motina mano buvo giesmininkai. Balsą tėvas turėjęs, kaip varpą. Per mišias ir prie duobės giedojęs choras; bet jau ne tas... Žmonės dar labiau tik verkė, verkė. Motina, sako, su manim ant rankų per ilgas gūdžias naktis tik klausydavosi grynų lašėjimo ir tvenkinio šniokštimo ir raudodavo. Ji šeimininkavo pas malūnininką. Po dviejų metų parėjo patėvis. Taip pat užėmė gizelio vietą. Paskui gavau iš eilės penkis brolius ir vieną seserį. Nuo penkerių metų, toks kaip dabar Tamstų Daniukas, pradėjau jų kiekvienais metais vis didėjantį būrį vedžiotis Vyžuonos pakraščiais. Prie vandens ne-

BALTIMORĖS ŽINIOS

16 Vasario iškilnių atgarsiai

Amerikos Kongreso darbų oficialiniame leidinyje (Congressional Record, 1950 metų vasario mėn. 28 d., Nr. 41) paskelbtos svarbiausios kalbos, kurios buvo pasakytos 16 vasario tradicinėje Baltimorės Lietuvių puotoje, minint 32-ąsias Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves. Čia randame šiuos dokumentus, ištiesai paskelbtus: Maryland valstijos gubernatoriaus ir Baltimorės miesto majoro raštus apie paskelbimą 16 vasario dienos Lietuvos Diena, puotoje priimtos rezoliucijos tekstą, Lietuvos pasiuntinybės ataeš J. Kajecko, kun. dr. L. Mendelio ir Amerikos Kongreso atstovo Edv. Garmatz kalbas.

Tuo būdu oficialiniame Kongreso darbų leidinyje tiek pačių lietuvių pusės, tiek aukštų Amerikos žmonių visai aiškiai pasakyta, kad Lietuva yra neteisėtai Sovietų Rusijos okupuota ir kad Amerikos vyriausybė Lietuvą laiko nepriklausoma respublika. Kongreso atstovas E. Garmatz aiškiai sako, kad lietuvių tauta yra visai skirtinga nuo slavų tautų; kad lietuviai įtikinamai pasirodė verti esą

nepriklausomo gyvenimo ir kad Amerika niekuomet nepamirš mažųjų tautų teisėtą reikalavimą. Kun. dr. L. Mendelis dėkoja Amerikos Kongresui ir Prezidentui Trumanui už priėmimą palankaus įstatymo išvietintųjų žmonių perkėlimui į šį kraštą. „Be to, kun. dr. L. Mendelis pasakė: „Aš galiu užtikrinti ponus iš Vašingtono, čia su mumis šį vakarą esančius, kad nė vienas iš atvykusiųjų į šį kraštą lietuvių nėra revoliucinio nusistatymo ar nemokėtų teigiamai įvertinti mūsų, t. y. Amerikos, gyvenimo“.

Šios kalbos į Kongreso darbų leidinį pateko Kongreso atstovo nuo Maryland valstijos E. Garmatz rūpesniu. Jis didis lietuvių prietelis. Ačiū jam už tai!

Sodaliečių susirinkimas

Pereitą sekmadienį mūsų sodaliatės, pasistiprinusios bažnyčioje Dangaus Duona, turėjo susirinkimą parapijos svėtainėje.

Pradžioje kun. Klebonas pristatė sodaliatės naują Dvasios vadą, kun. V. Vičą. Susirinkimus šaukti nutarta kas mėnuo. Kad susirinkimai būtų įdomūs ir gerai paruošti,

išrinkta komisija šitokios sudėties: D. Adomaitienė, Mrs. Alexander, J. Afėšiušienė, K. Bagdonaitė ir A. Balčiūnaitė. Be to, valdybai pavesta atnaujinti Sodalijos vėliavą. Susirinkimas praėjo linksmo nuotaikoj, prie kavos puoduko ir skanių užkandžių.

Šv. Kazimiero, Lietuvos Globėjo, paminėjimas

Šv. Kazimiero šventei paminėti sekmadienį, kovo mėn. 5 d., šv. Alfonso bažnyčioje buvo atlaikyta suma (11 val.) už Lietuvą, už kenčiančius ar žuvusius jos žmones. Ta pačia intencija po šių Mišių buvo išstatytas šv. Sakramentas liki 9 val. vakaro.

Dar reikia priminti, kad mūsų bažnyčioje vieną kartą kas savaitę kalbamas rožančius už Sovietinio režimo aukas, ypač už Lietuvos kankinius.

Skautai šv. Kazimierą pagerbė savo sueigoje, kuri buvo šeštadienį, 4 kovo, Lietuvių svėtainės salėje.

Paskaita apie komunizmą

Kovo mėn. 5 d. parapijos salėje Čez. Surdokas kalbėjo apie „komunizmą ir pilietines laisves“. Kalbėtojas parodė, kad komunizmas panaikina tikėjimo spaudos, susirinkimų mokyklų ir politines laisves. Klausytojų buvo daugiau kaip šimtas.

Ateinantį sekmadienį, kovo 12, juristė El. Armanavičienė kalbės apie tai, kad komunistinė ūkio bei darbo tvarka žmogų apiplėšia ir padaro jį valstybės vergu.

Kultūros klubo posėdis

Pereitą šeštadienį Lietuvių svėtainės patalpose posėdžiavo kultūros klubas. Poetai K. Bradūnas ir p. Mikuckis skaitė savo naujus eilėraščius. \$40,000 mokinių stipendijoms Emmitsburg'o miestelyje, 50 mylių nuo Baltimorės, yra garsi katalikų Mount St. Mary's katalikų kolegija. Ją savo laiku yra baigę trys broliai Mendeliai: kun. dr. L. Mendelis, kun. Jonas Mendelis ir Kristoforas Mendelis, gydytojas.

Kun. dr. L. Mendelis turi daug gražių atsiminimų iš tos mokyklos, ypač jis yra susižavėjęs kai kuriais buvusiais savo mokytojais.

Be kun. dr. L. Mendelis nemoka tik žodžiais tenkintis. Tiesa, jis yra reto iškalbingumo žmogus, tačiau žodžius paremia ne mažiau gražiais darbais. Taigi norėdamas pagerbti savo mokytojų atminimą ir paremti gabius moki-

Vasario 16-tos proga New Haven, Conn. pagerbtas prof. Vaclovas Biržiška

Iš dešinės į kairę pirmoj eilėj sėdi: tautinių šokių vedėja P. S. Paulionienė, šv. Kaz. parapijos vargonininkas P. A. Rosselli, viet. tarybos skyr. pirmininkas M. J. Vokietaitis, M. Jokubaitė, prof. Vaclovas Biržiška, A. Vokietaitienė, P. M. Ramanauskienė, V. Norkūnas, p-lė P. M. Ramanauskaitė; antrojo eilėj stovi šokėjos: O. Kudarauskienė, S. Krizanauskaitė, A. Kazickienė, P. Leikienė, A. Macaitytė, Ruseckaitė, A. Stadalnikutė; trečiojo eilėj — vyrai šokėjai: J. Krunkaitis, R. Vaitūzis, B. Strimaitis, V. Leikus. Apačioje sėdi eilių deklamuotojos: A. Leikiūtė, L. Mikalavičiūtė, A. Mikalavičiūtė ir A. Krunkaitytė; jų viduryje su akordeonu sėdi Z. Vaitūzis.

LIETUVIŲ TREMTINIŲ ŠALPOS REIKALU

Jau greitai sukanka penkeri metai, kai L. R. Kryžius atgaivinęs savo veiklą tremtyje, vykdo lietuvių tremtinių šalpos darbą. Per tuos metus jo tarpininkavimas tarp įvairių geraširdžių aukotojų ir mūsų tremtinių masių Vokietijoje ir Austrijoje buvo sėkmingas. Pirmasis ir didžiausias aukotojas buvo Bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas. Jo lėšomis, jo gėrybėmis per ketverius metus buvo sušalta dešimtys tūkstančių lietuvių tremtinių. Į šalpos talką vėliau įsijungė Pietų Amerikos lietuviai bei įvairios kitos organizacijos. Lietuvos Vyskupai tremtyje, Don Suisse, Caritas Internationale, Union Internationale de la Protection de l'Enfance, National Catholic Welfare Conference, Pax Romana.

Šių didžiųjų donatorių

nus bei pačių mokyklą, kun. Daktaras įsteigė prie tos mokyklos mokinių fondą, tam tikslui paaugodamas keturiasdešimt tūkstančių dolerių.

Mokykla kun. L. Mendelį už tokį dosnumą pavadino savo Geradariu (Benefactor). Be abejo, yra ir už ką!

sutelktos aukos įgalino L. R. Kryžių vykdyti mūsų tremtinių minimalinę, bet labiausiai jos reikalingą šalpą. Žinoma, kad pradžioje UNRRA, vėliau IRO savo teikiama globa sudarė tremtinių egzistencijos pagrindą, bet taip pat visiems žinoma, kad ta globa nebuvo pakankama. Kiekvienas tremtinys, jei jis nenorėjo badauti, tapti driskiui, nuolat smukti kultūriniai, turėjo patsai prisiliepti arba būti pripaštas lėšomis, rūbais ir net maistu.

Paskutiniai metai įnešė didelių pakeitimų į lietuvių tremtinių gyvenimą Vokietijoje ir Austrijoje. Mūsų tremtinių dauguma jau išvyko iš tų kraštų: iš 60,000 asmenų šiandien yra likę tik apie 12,000. Iki birželio 30 d., 1950, kuomet IRO nustos teikti tremtinams globą, lietuvių paliks apie 6-7.000. Reikia tikėtis, kad iki 1950 m. galo Vokietijoje ir Austrijoje paliks tik apie 3-4.000 asmenų. Tie likučiai sudaro vadinamąją kietą branduolį, kuris savo didžiūma negalės išemigruoti. Į tą kietą bran-

duolį įeina džiovininkai, sunkūs chroniški ligoiniai, psichiniai nesveiki, įvairių rūšių invalidai, senyvo amžiaus asmenys ir išskringuoti. Anksčiau jie gyveno lietuvių tremtinių bendruomenėje, iš kurios gaudavo apsaugą ir globą. Dabar jie bus priversti palikti tarp svetimųjų. Lietuviai tremtiniai, likimo priversti palikti Europoje, yra vargo, nelaimių, nedecklaus vandenynė.

L. R. Kryžius, kuriam yra pavesta rūpintis tremtinių globa, laiko savo pareigą kiekvienam paskiram ir visai organizacijai lietuvių visuomenei pranešti šią mūsų paliekančių Vokietijoje ir Austrijoje tragišką būklę ir kviesti visus tautiečius supilti prieš tą nelaimių tvaną nesugriaujamą gelbėjimo uztvaram. Mes tai galime pasiekti, eidami vienu dar mums neuždarytu keliu — tauraus lietuviško solidarumo ir savitarpinės pagalbos keliu. L. R. Kryžius kreipiasi į visas lietuviškas širdis su skubios, organizuotos savišalpos šūkiu. Į mūsų nepajėgiančių tremtinių gelbėjimo akciją mes

kviečiame neatidėliojant įsijungti visur esančius lietuvius.

Mums gerai žinomos tos sunkios sąlygos, kuriose, Jūs, broliai ir sesės, pradėjote savo gyvenimą, bet už tad Jūs taip pat gerai žinote tas sąlygas, kuriose merdi labiausiai nelaimių paliesti pasilikę tremtiniai.

Mes žinome, kad tik kentėjusi ir kenčianti širdis geriausiai supranta ir atjaučia vargstančius, nelaimingus.

L. R. Kryžius, būdamas toli nuo išemigravusių lietuvių didžiųjų sambūrių, patsai negali imtis aukų rinkimo. Mes manome, kad tą darbą sekmingiausiai galėtų atlikti išvykę į kitus kraštus tautiečiai per savo organizacijas.

Tad kviečiame steigti lietuviams tremtiniais palikusiems Europoje gelbėti komitetus arba steigti L. R. Kryžių remti draugijas ir pradėti organizuoti aukų rinkimą Jūsų šalies lietuvių bendruomenėje.

Jei visi įsikūrę kituose kraštuose lietuviai įsijungs į paliekančių Europoje lietuvių tremtinių gelbėjimo kovą ir paaugos tam tikslui bent vieną procentą savo uždarbio — tikrai ta kova bus laimėta.

Jų sudėtos aukos atitolins nuo vargstančių mūsų tremtinių alkį, šaltį, skurdą, suteiks jiems pastogę ir sustiprins jų moralinį atsparumą ir ištvermę.

Tad į didelę, taurią kovą.

L.R.K. Vyr. Valdyba:

Dr. D. Jasaitis
J. Makauskis
J. Karaliūnas

IEŠKO GIMINIŲ

Nesenai atvykęs iš Vokietijos tremtinys — Olesis Marcinkevičius. Iš Paukščių kaimo, Žaslių parapijos, ieško savo artimų giminių iš to pat kaimo, atvykusių prieš I pasaulinį karą:

1. Kazio Marcinkevičiaus, 2. Iš namų Uršos Matačiūnaitės (vyro pavardė nežinoma).

ir 3. Malvinos Matačiūnaitės; taip pat vyro pavardė nežinoma. Pranešti adresu: A. Mantautas, St. Mary's villa, Elmhurst, Pa.

"ŠTAI ŽMOGUS"
Gavėnios knygutė

Gavėnioje yra patogiausias laikas susitelkti ir apmąstyti mūsų Išganytojo Jėzaus Kristaus Kruvinąją Kanciją. Kad palengvinus apmąstymus daryti, "Darbininkas" turi išleisti Gavėnios knygutę — ŠTAI ŽMOGUS, kurioje yra 40 Kristaus Kancijos apmąstymų, tai yra kiekvienai dienai. Gal šios knygutės yra ir "Šventoji Valanda", kurioje mąstoma apie V. Jėzaus maldą ir Jo širdies Kanciją Alyvų darže. Ši knyga yra maldaknygės formato. Gal ji parankiai skaityti vykdamas į darbą ar iš darbo. Knyga 185 pusl. Kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS,

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

DARBININKO Administracijai:

Šiuomi siunčiu \$2.00 ir prašau prisiųsti Gavėnios knygutę:

Vardas

Adresas

lindome niekur kitur, kaip tik žemiau tvenkinio, į brastą, pabraidyti, žuvelių pagaudyti, kaušelių pasirinkti ir taip sau pasitaškyti. Nuo manęs slėpė našlaitystę. Iš tikrųjų patėvis manęs neskyrė nuo savo vaikų, o motina, žinoma, juo labiau.

— Tetukai, juk mano senelis irgi turėjo malūną, Ir aš braidžiau Virvytėj su Onute ir Algiu? — pašvokštė man į ausį Daniukas. Jį išgirdo Algis.

— Ne, Daniau, tu nebraidei Virvytėj ir niekur Lietuvoje. Aš tai braidžiau, — pasididžiavo Algis.

— Kaip tu, Daniau, braidysi Virvytėj, kad tu tik gimei Vokietijoje, tremtyje.

— Ne, tetukai, juk aš braidžiau! — maldaujamai, kuone pro ašaras prašė Daniukas patvirtinti.

— Taip, vistiek, Daniukai, jeigu tavo mamytė, tava senelis ir aš braidėme, tai ir tu braidei. — Išvadavo mane iš keblios būklės senelė, Ir Daniukas atsikirto Algiui išdidžiu šypsniu, kaip ir Algis pirma Daniukui.

— Daneli, koks tu malonus berniukas, — susijaudinęs pakrupo į naują temą mūsų svečias. Vadinkime jį toliau dėdė.

— Tu ne tik braidei, bet ir žuvytes brastose gaudei. Pagaliau savo prosenelių kojomis ir Vyžuonoje tu braidei. Ir visur, visur yra tavo dalis Lietuvoje, kur tik kada buvo tavo mamytė, tėvelis, senelė ir senelių seneliai. Tu nesi bedalis vien dėl to, kad tremtyje gimei. Ir tu, ir Algiukas, ir Onutė — jūs vi-

si turite to nepamiršti. — Mokė vaikus senelė.

— Jei to nepamiršite, tai, išėję į pasaulį, nepamiršite ir savo tėvelių, — pridūrė, atsidusęs dėdė.

— Pakalbėk, Daneli, čia pat savo vakarinę maldele, ir mudu eisiva, — ir jūs dičiai kartu, — į kitą kambarį padiktavo senelė.

Daniukas atstojosi iš kėdės (su juo kartu ir mes visi), persižegnojo ir pakalbėjo:

Už mamytę, už tėvelį, už broliuką ir seselę, už senelį ir senelę, už tetutę gerą, gerą, Ir už brangią mūsų šalį Tau meldžiuosi, Visagali.

— Labanakt, dėdė!

Tarpduryje dar kartą atsisuko ir pasitikrino Daniukas:

— Aš ir žuvytes gaudžiau Virvytėj. Ir Vyžuonoj braidžiau, ar ne dėdė?..

Dėdė sunerimo. Mes atsiprašėme jį dėl įprastinės tvarkos vykdymo ir paprašėme, kad dabar kaip tik maloniausia bus pasikalbėti. Rytoj šeštadienis — mums nedarbo diena.

— Tamsta ši vakarą niekur nebenuesite. O dėl kita ko, juk, taip sakant, ne pati, ne vaikai laukia.

— Nelaukia. Per anksti nabagė nusikinkė naktimis bedirbdama, nuo savęs kąsni atitraukdama dėl tų... ir išėjo, išėjo į kalnelį amžino poilsio, kuris ir man jau pravartu

būtų. Gal ir gerai, kad nematė savo sudužusių vilčių.

— Antai, Jakubonių vaikai, čia gimę, užaugę, čia mokslus išėję, kalba, šit kaip ir jų šaukai, gražiai lietuviškai, nors ir angliškai moka geriau, kaip kurie kiti. Ir aukštas tarnybas užima. Zosytė šiandien gavo telegramą, kad jau trečia tremtinių šeima pas juos atvyksta. Ši ryt įplaukė į New York'o uostą. Sako, taip pat, kaip ir jie patys, iš Alytaus kilę. O mano... Kiek prašiau, mygiau, graudenu — neleidžia nė prasižiوتي. net manęs paties vengia, kad aš toks pasidariau dėl jų šviesesnių akių. Dar vyresnysis, tas kur savo kėpyklą turi, dar su juo pasimatome. Per šventes į mūsų bažnyčią ateina. Katalikas dar, nors patį vokieję. Šiais metais buvo užėjęs ir į Vasario 16 d. minėjimą. Išmetė, bra, dešimtinę savo tėvų žemei vaduoti.

— Na matai, dėduli. Kam sakyti. Tamsos sūnūs geri, ir Tamsos nepamirš, ir savo senosios tėvynės nepamirš. Tik dabar turi daugiau darbo, užsiėmę. Žinai, mokytojų žmonių platesnis gyvenimas, dargi čia: tik bėk, skubėk; tik spėk gyvenimą vyti; ir nesustok, kad tavęs neišmestų į pakele.

Zmona jam, ne tiek teisindama, kiek paguosti norėdama, rinko skubiai motyvus, kurių senis, atrodo, nę negirdėjo. Ir abu vienodai nujautėme, kad tėvo ir sūnų gyvenimo bangos kažkur užlūžusios. Mums buvo aišku, kad tėvų vien meilė ir pasiaukojimas vai-

kų neišauklėja, — greičiau juos tik išpaikina. Vaikai turi jausti tėvų valdanciją ir vedanciją ranką, girdėti jų balsą ir iš jų veido nuolatos skaityti savo praeitį nuo pat prosenelių. Per parūpintą gyvenimą vaikai tėvų širdies nemato, tarp savęs ir tėvų nepakenčia tuštunmos. Tokiu atveju, kai tėvai negali būti su savo vaikais, jų vaikams nusiveda tas, kas tą tuštumą pateikia: svetimi žmonės, o neretai ir daiktai, turtas, pinigai.

— Šeštadienio popiečiais kiti vakarus ruošdavo, šokdavo, dainuodavo, ratelius eidavo, savoje susirinkę, o aš bėgdavau iš darbo į darbą, kaip galvą pametęs. Sekmadieniais, tik iš bažnyčios, ir vėl išieginus kabiną į gembę. Lipdžiau savo paties pastogę. Ir vis kad tik vaikams būtų lengvesnis rytojus. Matote, kokios mano rankos. Nykščio netekau, kai paskutinis jau baigė risti per collegdų. Nenorėdamas vaikų širdies graudinti, nuo jų slėpiaui savo bėdą pusę metų, kol jauniausias, inžinierius, Velykoms sugrįžo su diplomais draugams pasididžiuoti.

— Parvažiavo. Susilaukė mane be nykščio radęs. Vietoj tos mano tikėtiosios širdgėlos — tik išbarė mane, kam laiku neparašiau. Girdi, buvo galima kompanijai barzdą prisiūti. Ką tu čia siūsi tą barzdą, kad viskas atsitikto sekmadienį, akmenis į tvorą bekrantant, čia pat namie. Mano inžinierius pirmą Velykų dieną išgrįžo ir ligi šiol nebe pasirodė. "Alo!" — ir viskas, ką iš jo begirdėjau.

(Bus daugiau)

Archangelsko sniegynuose

(2) Pasakoja Alfonsas Jezukevičius, ištrūkęs iš bolševikų kalėjimų ir Sibiro

Apstuksi, ar sienos tvarkoje

Iš Minsko kalėjimo mane su kitais nuteistais nugabeno į stotį ir sugrūdę į gyvulinį vagoną. Stotyje buvo ir daugiau vagonų, apraizgytų spigeliuotomis vielomis ir saugojamų ginkluotų enkavedistų. Aišku, kad ir juose buvo uždaryti žmonės, bet kas ir kokie, ilgai nežinojome, nes nieko neišleido. Mūsų vagonė buvo 47 vyrai. Vaziavome 34 dienas, ir visą tą laiką turėjome varalio ant plikų grindų, nes nebuvo nei suolų nei jokių guolių. Valgyti duodavo labai mažai, o dažnai dar silkių, nuo kurių žmonės troško šaukdamiesi vandens, bet ir jo labai sunkiai gaudavome. Vienas prižiūrėtojas kartą prasi-tarė, kad jie, vos 30 palydovų, negali aprūpinti 3000 žmonių. Iš to sužinojome, kiek žmonių pakeliui surinko ir gabeno į Sibirą. Taip pat matėme, kaip iš vagonų išmesdavo mirusius, nuba-dėjusius ar nutroškusius, nes silpnais ir sergančiais niekas nesirūpino. Enkavedistams daugiausia rūpėjo, kad kas gyvas nepabėgtų. Visus labai budriai sekė, rėkavo, keikėsi ir grasino nušauti, jei tik kas mėgins iš-eiti. Kiekvienoje stotyje rūpestingai apstuksen-davo visas vagono sienas ir grindis tikrindami, ar kuri lenta nebarška, ar kas nėra mėginęs išsi-laužti.

Klaupkis i sniegą!

Po ilgos ir vargingos kelionės pasiekėme Archangelsko sritį. Čia vagonus ėmė stumdyti ir grupuoti, o žmones laip-dinti laukan. Išlipęs kiekvienas turėjo klaupiti i sniego padengtą ir išalu-sią žemę, kad nepabėgtų. Kai kuriems teko gana ilgai klūpėti, sušalo ko-jos, tai visaip kapstyda-mies vos begalėjo atsikelti. Atvežta buvo ir 400-500 moterų, kurios sniege atrodė kaip sutū-pusios vištos. Kai kurios iš jų jau ir nepasikėlė. Jas apspardė ir nuvilko kelius žingsnius į šalį. Kitos buvo pergrupuotos ir išvežtos arba išvary-tos pėsčios toliau. Mane taip pat su 45 vyrais at-

varė į Kargopolį (skirs-tymo punktą). Lenkai tą vietą vadino "kara-dlia poliakov" — "baus-mės vieta lenkams", bet ten buvo kenčiančių iš visos Rusijos.

Žmonės nuskirti mirčiai

Atgabėję į vietą (Kar-gopolskij rajon, 1 Lag-punkt), tokią stovyklą miškui kirsti ("Lespa-val"), mus nukirpo, nu-skuto ir aprenė. Gavome sunkius, iš automobi-lio padangų dirbtus ba-tus, kuriuose kojos visą laiką būdavo šlapios. Da-vė sulopytus švarkus (fufajkas) ir tokias pat vatines kelnės. Atrodė visi vienodai, kaip tikri katorgininkai ar ubagai.

Pradžioje davė kelias dienas atsigauti, o pas-kui nuvarė miško kirsti. Norma buvo nustatyta 6 kub. metrai vienam ka-li-niui i dieną. Kiek ji dide-lė, aišku iš to, kad mums, dar neįpratusiems, pa-skyrė tik trečdalį to dar-bo. Jis paskui turėjo vis didėti. Reikėjo nuleisti aukštas egles arba pušis, nugentėti šakas, sudeginti ir rąstus priritinti prie tako. Sniego būdavo iki pusantro metro. Galima buvo tik kastuvu prasi-kasti kelią. Kas normos neatlikdavo, gaudavo i dieną tikrai skystos sriu-bos ir pusantro svoro duonos. Toks kalinyš jau negalėdavo kitų pavyti, jei jam kas nepadėdavo. Jis vis silpdavo ir silp-davo negalėdamas kojų pavilkti. Po savaitės ji uždarydavo į šaltą patal-pą (karceri), kaip tingi-nį. Jam jau nebūdavo ki-tos išeities, kaip... gra-bas. Bet ir tie, kurie pra-džioje sukirsdavo paskir-tas normas, pamažu iš-sekdavo, išbadėdavo, im-davo atsilikti ir nueida-vo... taip pat į šaltą duo-bę.

Kaip kas gelbėjosi iš mirties

Aš iš pirmos dienos susirgau ir ėmiau karš-čiuoti. Kaip ten būtų pa-sibaigę, nežinia, jei ne inspektorės gera širdis. Ta rusė taip pat buvo kalinė, bet priskirta sto-vyklą prižiūrėti. Jos rū-pesčiu patekau pas dak-tarą ir atsiguliau ligoni-nėje. Poilsis ir geresnis valgis man greit padėjo taisyti. Valgyti gi norė-

KAS NE SU MANIM, TAS PRIEŠ MANE

"Kas ne su manimi, tas prieš mane; ir kas nerenka su manimi, tas barsto." (Luko 11:23)

Kristus, Dievo Sūnus, prisiimdamas žmogiškąją prigimtį, tapo tarpininku tarp įžeisto Dievo Tėvo ir nusikaltusios žmonių giminės. Savo kruvina kančia ir kryžiaus mirtimi Kristus atpirko žmonių ir teisėtai užvaldė ją. Tad tikrai Jis vienas yra kompetėtingas Tarpininkas, tikrasis Atpirkėjas ir teisėtasis visos žmonių giminės Karalius ir Valdovas. Kito Atpirkėjo nėra. Be Kristaus ir išganymo nėra. Amžinojo gyvenimo reikalui Kristaus tarpininkavimas yra būtinas.

Visos žmonių giminės Atpirkėjas, Kristus, yra aiškiai pasakęs: "Kas ne su manimi, tas prieš mane; ir kas nerenka su manimi, tas barsto." Taigi, pagal Kristaus mokslą niekas negali būti bešališkas ar neutralus. Kiekvienas žmogus yra arba Kristaus šalininkas, arba Jo priešininkas. Kiekvienas žmogus arba kariauja po Kristaus vėliava ir vadovybe už Jo karalystę, arba savaime įsijungia į Kristaus priešininkų frontą. Kiekvienas žmogus arba renka nuo-pelnus amžinam gyvenimui įsigyti, su Kristumi ir Jo dieviškos malonės padedamas, arba, be Kristaus, barsto ir praranda anksčiau gautasias malones ir įsigytus nuopelnus. Kristus aiškiai sako: "Kas pasi-lieka manyje ir aš jame, tas atneša daug vaisiaus, nes be manęs jūs nieko negalite padaryti." (Jono 15:5). Šventas Povilas Apaštalas sako: "Vienas yra Dievas, vienas taip pat tarpininkas tarp Dievo ir žmonių, žmogus, Jėzus Kristus". (1 Timot. 2:5).

Dr. B. Paulius, O. P.

jau pasiutusiai, ir ką at-nešdavo, viską nušluoda-vau. Vienas rusas, tai pastebėjęs, ėmė mane barti. "Girdi, tu visko ne-valgyk, susilaikyk, nes pasirodysi esąs sveikas ir tave iš ligoninės išmes. Aš, jau antri metai "gy-dausi", nes badauji. Ar negeriau būti ligoninėje, kaip miške? Bet aš tave suprantu. Tu, matyti se-niai nesi matęs duonos? Mums pasakojo, kad Lenkijoje žmonės prasto-vėdavo prie krautuvų po 2-3 dienas, kol gau-davo duonos gabalėlį. Dabar, sako ten duonos, kiek nori, kai susikūrė darbininkų valdžia... Kai grįši, galėsi prisivalgyti, o čia pakentė..."

Gerai ir nuoširdūs buvo žodžiai to apkvailinto žmogaus, kuris sukosi iš mirties, ligonių pasiver-tęs. Jis mane perspėjo, bet pervėlai. Kitą dieną mane jau išrašė iš ligoni-nės.

Lentos baltos, bet kruvinos

Manęs nebegrąžino i tą pačią stovyklą, bet nu-siuntė į 3 Lagpunktą ir pristatė dirbti lentpiūvė-jė. Čia išbuva visą lai-ką. Kas rytą po 4 išvary-davo i darbą ir po 10 va-landų darbo grąžindavo atgal. Karui su vokie-čiais prasidėjus, dirbome po 12 valandų. Darbas buvo kiek lengvesnis kaip miške, bet vistiek sunkiai pakeliamas. Su-piaustytos baltos lentos mums priminė išblyšku-

sius ir iškankintus ka-li-nius. Jų kraujas buvo nutekėjęs kartu su piū-venomis. Koks gi ten ga-li būti gyvenimas ir dar-bas vergo žmogaus!

Gyvenome sukišti me-diniuose barakuose. Gul-davom ant narų po 100 žmonių, vienas greta ki-to. Jokių patalinių nebu-vo. Ką dieną nešiojom, tuo naktį klojomės. Pilna buvo blakių ir tarakonų. Kai juos siera rūkydavo, tekdavo gulėti lauke. Valgis dažniausia būda-vo sušalusios, pajuodu-sios bulvės, arklinė pri-švinkusi mėsa, silkės, delfinai. Nepalyginsi su tuo, ką enkavedistai val-gė.

Jiems kelio atgal nėra

Visa mūsų stovykla buvo apipinta vielomis, apstatyta bokšteliais ir saugoma enkavedistų. Jie gyveno gretimai gra-žiuose namukuose, gerai apšildomuose, su elek-tros šviesa ir visais pa-togumais. Drauge gyve-no ir jų šeimos. Kartą aš ploviau malkas, tai enkavedisto žmona pavaiši-no puikiai dešra, balta duona su sviestu ir cuk-rum. Jie viskuo yra ap-rūpinti, bet ir pasmerkti visą gyvenimą būti žmo-nių "kotais". Kito kurio darbo gauti negali. Bol-ševikai bijo, kad šitie jų "sargai" nepasakotų, ką jie saugo, ką daro ir ką mato. Jei kuris jų nusi-kalsta, tai patenka taip pat į vergų stovyklas. Enkavedisto uniforma galima pakeisti tikrai katorgininko rūbais: ki-

Jėzus Kristus,

pasaulio Išgelbėtojas. Parašė vysk. Pranciškus Būčys, MIC. 1930 m. 514 puslapių. Įžymusis mokslininkas šiame veikalė giliai, bet paprastai ap-rašo Kristaus gyvenimą. Ką nori geriau pažinti savo tikėjimą — o mums jį pažinti reikia! — turi įsigyti šią vertingą, di-delę, kietais viršeliais knygą. Kaina — \$3.00.

"Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

to kelio jiems nėra. Tai "proletariško šuns" tar-nyba.

Bet jie naudojasi ir tikrais šunimis. Kartą viename garde suskai-čiau iki 40. Mačiau, kaip juos mokė gaudyti ka-li-nius. Vienas apsilvilkdavo kalinio rūbais ir pasi-slėpdavo medyje, o kitas su alkanu šunim eidavo ieškoti. Kai šuva suras-davo slapuką, jam pa-mesdavo gerą mėsos ga-balą.

Gyveni ir lauki, kada duobėn ivers

Pabėgti iš stovyklos buvo neįmanoma, išgy-venti ten ilgesnį laiką taip pat neįmanoma. Dienos beveik visų buvo suskaičytos — ukrainie-čių, lenkų, uzbekų, toto-rių, kirgyzų, gruzinų. Lietuvių nedaug suti-kau. Greičiausia jie buvo sugrūsti i dar prastesnes darbo vietas.

Pas mus taip pat žmo-nės mirdavo kaip musės. Žiemą niekas ir nelaido-jo. Versdavo i duobę, iš rudens parengtą, o pava-sarį užkasdavo. Nepalik-davo jokios žymės, kad tai mirusiųjų vieta. Vi-sas kraštas buvo kaip kapinynas, kaip tą atžy-mėsi? Žmonės kankinosi ir laukė, kada jų eilė ateis.

(bus daugiau)

Darbo klausimais

KĄ SAKO PRANCŪZIJOS KATALIKAI?

Savo atsisaukime pa-reiškia: "Mes šiandien ir visuomet esame solida-rūs, remdami darbininkų darbininko teises! Mūsų krikščioniškoji meilė rei-ka lauja iš mūsų, kad mes stovėtume šalia mūsų darbo brolių!"

Prancūzijos darbinin-kų kapelionas kun. Depierre?

"Yra dvi jėgos, kurios gali būti panaudotos tikslui pasiekti — kan-trybė ir prievarta... Vis-kas, kas auga, reikalau-ja savo laiko... Tačiau klaidinga būtų nedaryti i laisvę žingsnio, kuriam žmonių jau pribrendo. Lygiai būtų klaidinga tą žingsnį per anksti pra-dėti. Darbininkas krikš-čionis iš pradžių pamė-gins darbdavį, kuris, gal dėl auklėjimo stokos ar aplinkos nesugeba su-prasti, kaip jis turi elg-tis, privesti prie to, kad jis, jei galima laisvai, savo noru imtųsi visuo-menėje išlaisvintojo vaidmens... Bet, kai pri-bręs diena, ir darbdavys nerodys noro tinkamai elgtis, tai aš jį turiu, kaip visuomeninės gero-

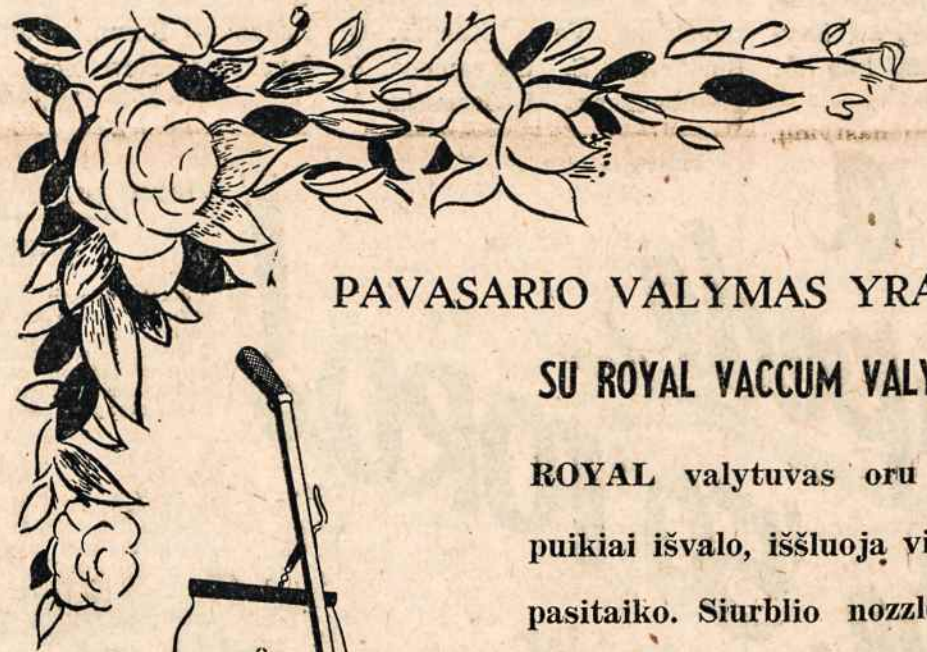
vės priešą prie tinkamo elgesio priversti...

Istorija liudijanti, kaip Dievas elgėsi su savo tauta ir jos prispaudė-jais pagonimis. Dievas pavartodavęs kantrybę ir prievartą. Krikščionys privalo turėti tokią kan-trybę visų kitų žmonių atžvilgiu... Bet, kaip tē-viška meilė reikalauja, kad jis savo vaikus jų kritiškais brandimo me-tais auklėtų griežtumu ir prievarta, taip ir krikščioniškoji meilė diktuoja, kad mes pana-šiai elgtumiesi savo tur-tingaisiais ir galingai-siais broliais".

Prancūzijos kardinolų ir vyskupų pastabos

Savo rašte streiko klausimais pripažįsta streiko teisę, tik perspė-ja, kad streikai negali būti piktnaudojami. Jie sako: "Nors streikas yra konstitucijos suteikta teisė, kuria gali pasinau-doti darbininkai, tačiau nėra leistina šią teisę pa-naudoti politiniams tiks-lams arba ją piktnaudoti, kad visa tauta nuo to nukentėtų ar būtų tuo pažeidžiamas valstybės autoritetas".

J. L.

PAVASARIO VALYMAS YRA MALONUS

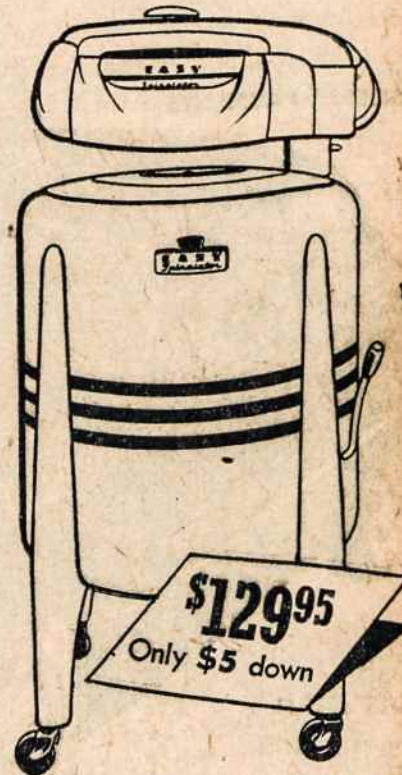
SU ROYAL VACCUM VALYTUVU

ROYAL valytuvus oru siurbdamas puikiai išvalo, iššluoja viską, kas tik pasitaiko. Siurblio nozzle nusistato kaip nori — dėlei storų ir plonų kar-petų — įbūduota priešakyje lempa parodo, ką darai — Royal yra leng-vutis ir pats išlubrikuoja.

...IR EASY'S NAUJAS EKONOMISKAS GREŠTUVAS — SKALBIMO MAŠINA

Šis garsus popularus Easy mo-delys yra su automatine pum-pa. Galima skalbti nuo 8 iki 9 svarų drabužių, kurios gražiausiai išplauna. Naujas stream-lined greštuvas padarytas labai saugiai — Pamatykite šią Easy skalbiamą mašiną.

At Boston Edison Shops

BOSTON EDISON COMPANY

Angliškai - Lietuviškai

ŽODYNAS

English - Lithuanian Dictionary
Patogaus formato (6x4), kietais audeklo
apdarais, 400 pusl.

Kiekvienam yra
būtinai reikalingas
kaip geras kalbos
mokytojas ir patarėjas.
Jūs galite jį gauti
papiginta kaina
tik už \$3.00.

DARBININKAS

366 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Šiuo siuončiu \$3.00 ir prašau prisiųsti man žodyną.

pavardė

adresas

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

• Amerikiečiai lietuviai, adv. R. Skipičio apskaičiavimu, nuo 1919 iki 1935 m. į Lietuvą pasiuntę įvairiems savo giminiams ir organizacijoms iki 100 milijonų dolerių.

• Degė bažnyčia Chicagoje. Kovo 1 d. kilo gaisras, kuniagai baigiant laikyti šv. Mišias, po bažnyčia salėje. Bažnyčioje tuomet buvo seserų vienuolių priežiūroje 196 vaikų, kuriuos jos saugiai iš bažnyčios išvedė. Bažnyčiai padaryta apie \$15,000 nuostolių.

• Petras Kliorys, ateitininkas visuomenininkas, prieš kurį laiką atvykęs iš tremties, apsigyveno Clevelande, Ohio.

• Kun. Antanas Bukauskas, atvykęs iš tremties, kurį laiką buvo apsisistojęs Clevelande ir jo apylinkėse, dabar skiriamas vikaru į lietuvių parapiją St. Louis, Mo.

• Clevelando vyčiai pradės lietuvių kalbos kursus ir mokysis tautinių šokių.

• Vyčiai ir ateitininkai Clevelande pradėjo bendrą katalikišką darbą. Paskutiniuoju laiku į Liet. vyčius įsirašė neseniai iš tremties atvykę: mokytojas Petras Balčiūnas ir studentai: A. Bagdonavičius, Al. Korsakas, Al. Urbanaitis, Al. Rūbas ir V. Čyvas.

• Kun. Adolfas Paukštys, prieš pusę metų atvykęs iš tremties, yra apsisistojęs Chicagoje pas vaišingąją šv. Kryžiaus parapiją, kleboną, kun. A. Linkų.

Gražus parengimas WATERBURY, CONN.

Vasario 19 d. 7 val. vakare, šv. Juozapo svetainėje įvyko parapijos choro vad. komp. A. J. Aleksio 27-tas metinis koncertas - teatras. Buvo suvaidintos dvi komedijos "Kukulio Nervi" ir "Martynas Nori Vesti", kurias gerai vaidino Marcelė Andrikytė, P. Kauneckis, Nell Meškūnas, Mary Klika, J. Muraska, J. Jonaitis ir A. Žemaitaitis. Tautinius šokius, vad. Jūlytei Aleksūnaitė, gražiai pasoko D. Petruškevičiūtė, N. Norikiūtė, S. Miklinevičienė, N. Meškūnienė, A. Maurutyte, A. Bukauskaitė, A. Bajorinaitė, M. Andrikytė, A. Žemaitaitis, K. Valantiejus, J. Muraska, J. Kovalskis, J. Jonaitis, J. Griškauskas, V. Dumčius ir K. Dumčius.

Dainavo vyrų kvartetas, kurį sudarė: A. Miklinevičius, V. Maurutis, A. Campe ir K. Seliokas. Padainavo lietuviškų liaudies dainų. Skaitlingas mišrus choras išpildė Naujailio, Šimkaus, Aleksio ir Karoso kūrinį. Po programos, grojant V. Klimo orkestrui, visi linksminosi gražioje nuotakoje ligi vėlaus vakaro.

Lietuviškų šokių artistikai išpildė Jūlytei Aleksūnaitė ir Jonas Kovalskis. Prie pasisekimo šio parengimo daug prisidėjo M. Kašėtaite, M. Karinauskienė, Vera Kaspar, O. Šmotienė, S. Sapranienė, P. Jokubauskas, J. Žemaitis, A.

Kun. P. Vaičiūnas – didelis tremtinių globėjas

5 metų kunigystės sukaktį minint

Nashua, N. H.

Š. m. vasario 24 d. šventė penkių metų kunigystės sukaktį kun. J. Paulinas Vaičiūnas.

Kun. P. Vaičiūnas yra gimęs 1920 m. birželio mėn. Manchesteryje, N. H., žinomų veikėjų lietuvių šeimoje.

Mes matome šį jauną kunigą darbuojantį airių St. Patricko parapijoje. Jis mylimas ir geriamas savo parapijoje, kaip nepamainomas dvasios vadas, gabus organizatorius, geras visuomenininkas. Turime jį, kas mums svarbiausia, NCWC. organizacijos dieceijos N. H. atstovu mums tremtiniams. Ar kitas kas taip moka įsijauti ir suprasti mūsų tremtinių sunkią būklę, kaip kun. Paulinas? Jis aukoją savo brangų laiką, sveikatą, laukdamas naktimis atvykstančių tremtinių, nežinodamas net pats, kur juos padėti. Tik energija ir pasiaukojimas jauno kunigo visa nugalė. Ne vienam ir ne kitam jis teikia visokeriopą pagalbą, bet visiems be išimties atvykusiems tremtiniams. Stengiasi sudaryti kuo geriausią nuomonę svetimtaučių tarpe apie naujuosius gyventojus. Nepagalį savo daug reiškan-

Žemaitis, A. Šambaris, V. Juodis, J. Laudinskas ir kiti. Sekantis choro koncertas įvyks "Motinų Diena" gegužės 14 d., kuriame dalyvaus Kauno operos garsūs solistas - bosas Nauragis ir pianistas - Komp. Tadas Šidlauskas iš New York. Mary Klika. Mitchell, kuri yra nenuilsta-

čio žodžio spaudoje apie mūsų vargus.

Atrodo, lyg kad mūsų kunigo Paulino gyventa kaip ir mūsų, kokiame D. P. lageryje, kad jis taip atjaucia mūsų pergyventus vargus. Jo pastabios ir rūpestingos akys mato visas mūsų bėdas, nedateklus, ko ir mes patys kartais nepastebime. Jo dėka mes turime darbą ir butą. Jis rūpinasi tremtinių vaikučiais, kad jie lankytų mokyklą, būtų pavalgę, apsirengę ir linksni. Stengiasi per savo gerus draugus suteikti sveikatos atžvilgiu reikalingą pagalbą. (Žinoma visa tai nemokamai). Ne vienam iš mūsų iškrito džiaugsmo ašara, pajutus jo malonią globą. Malonu priminti, kad kun. Pauliną dėl jo rūpestingumo, atsidavimo kitiems, malonaus būdo daug kas supranta ir jam šiame darbe padeda.

Aš turiu galvoj čia ponį T. Mitchell, kuri yra nenuilsta-

ma kun. Vaičiūno talkininkė. Manau, ji leis šia proga pareikšti jai priklausančią padėką.

Taip pat atsiprašau kunigą Pauliną, jeigu nevisada tinkamai įvertiname jūsų nuopelnus arba nemokame išreikšti žodžiais tai, ką jaučia dėkinga tremtinio širdis.

Prašome Dievą, kad dar daug suaktyvių švęstute mūsų tarpe, kad Jis leistų jums pamatyti savo akimis jūsų tėvų ir mūsų tremtinių, taip brangų Kryžių kraštą — Lietuvą.

Išleido į mokslą

Ištikimas "Darbininko" skaitytojas lietuvis tremtinys studentas, Antanas Klimas, š. m. vasario mėn. 11 dieną baigė University of Pennsylvania, įsigydamas Magistro laipsnį (M. A.).

Antanas Klimas, kuris skaitė "Darbininką" dar Lietuvoje gimnazistu būdamas, atvyko į JAV 1948 metų vasarą iš tremties. Savo dėdės, Jurgio Klimo iš Pottsville, Pa., padėdamas, tuojau įstojo į minėtą universitetą. Praeitais metais jis gavo Harrison stipendiją, ir toliau tęsia mokslus, norėdamas įsigyti filosofijos daktaro laipsnį. Disertaciją rašo pas prof. Dr. Senną iš palyginamųjų kalbų srities.

Jurgis Klimas, senas "Darbininko" skaitytojas ir susipratęs lietuvis, nors pats sunkiai dirbdamas, nesigailėjo lėšų išleisti savo gimnaziui mokslus. Studento tėvai bolševikų išvežti į Sibirą.

Tai yra pavyzdys, kaip jaunimui padėti įsigyti mokslą. Juk mums reikia ne tik fizinio darbo darbininkų, bet ir išmokslių žmonių. Jeigu tai negalėjo pasiekti pirmieji mūsų emigrantai, tai jau jie turėtų nepagalėti to savo vaikams.

J. Stilmys.

BROOKLYNIEČIAI LAIMEJO BROOKLYN, N. Y.

Su dideliu susidomėjimu praėjusio vasario 18 d. krepšinio rungtynės tarp Brooklyn L.A.K. ir Toronto "Vytis" lietuvių rinkinių baigėsi brooklyniečių pergale 58-42. L.A.K. krepšinio rinktinė skrido lėktuvu iš N. Yorko ir tą pat vakarą jau žaidė Toronto mieste. L.A.K. rinktinėje žaidė: Alf. Andriulis, Bagdonas, Birutis, Bužinskas, Lauraitis, Mikulskis, Narbutas, Išlapas. Palydovai vyko R. Čerkeliūnas ir M. Petrikas.

Nusišypsok!

Surašė J. K. M. Išleista 1935 m., 150 pusl.

Sakoma: juoktis sveika. Nusišypsok! pripasakoja visokių juokų ir ilgesnių linksmy nuotykių. Kaina \$1.00.

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

Albert R. Barker

Pirmiau — Pope Optical Co. Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išgaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis. Room 206 Tel. 6-1944 207 PARK BUILDING Worcester, Mass. 275 Main St., Webster, Mass.

W. J. Chisholm GRABORIUS

"Asmeniškas Patarnavimas" 331 Smith St., PROVIDENCE, R. I. Telephone Ofiso: Dexter 1-262 Namų: Pl. 6286

LRKSA KUOPA PADIDĖJO DVIGUBAI

BROCKTON, MASS.

LRKSA Gen. organizatorius Ant. J. Vasiliauskas po kelių savaitžių darbo atsisveikino su brocktonieškiais lietuviais. Per tą trumpą laiką 141 LRKSA (Lietuvių R. Katalikų Susivienymo Amerikoje) kuopon įsirašė arti 40 naujų narių. Taigi, vietinė kuopa paaugo daugiau kaip dvigubai. Beveik visi naujieji nariai — tremtiniai. Vos keletą mėnesių pagyvenę Amerikoje, tremtiniai įsitikino, kad čia be apdraudos gyventi per daug rizikinga. Jų giedri lietuviška krikščioniška sąmonė parodė teisingą kelią, ką gali gauti laimingų atsitikimų ir ligos pas savuosius, nėra reikalo atvėjams.

Ieškoti pas kitus. Kam tik tuo tarpu materialinė būklė leido, tie pasinaudojo lietuvių fraternalinės apdraudos organizacijos patarnavimu, o dar daug pasizadėjo apsidrausti šioj apdraudos institucijoje, kaip tik kišenės leis. Juos aplankys ir jiems patarnaus naujas vietinės kuopos organizatorius, to pat miesto nuolatinis gyventojas, Vaclovas Senuta, žinomas katalikiškosios akcijos veikėjas tremtyje. Linkima jam kuo geriausio pasisekimo. Kartu primename dar neapsidraudusius LRKSA draudžia mirties, neteisingą kelią, ką gali gauti laimingų atsitikimų ir ligos pas savuosius, nėra reikalo atvėjams.

NEPRALEISKITE RETOS PROGOS!

Brocktono ir apylinkių lietuviai, kurie mėgstate sportą ar norite atsikvėpti po sunkaus darbo, nepraleiskite retos progos pasidžiaugti

SPORTO VAKARU,

kurį rengia Brocktono šv. Vardo Draugija š. m. kovo mėn. 11 d. (šeštadienį) 7 val. p.p. State Armory, Warren Ave., Brockton, Mass.

Šiame puikiam vakare Jūs išvysite ir pasiklausysite sporto žvaigždės iš Notre Dame, fizinio lavinimo direktoriaus

ED. KRAUSE,

kuris savo metu stebino visus čekagiečius ir pasiekė didelių sporto laimėjimų.

Vakare dalyvaus taip pat Jack Barry, "Boston Globe" spoto redaktorius, ir Art. Spector, "Boston Celtics" žvaigždė.

Jūs matysite gražų žaidimą Naujosios Anglijos krepšinio komandų: New England Hoboes v.s. East Bridgewater Townies.

Bus ko pasidžiaugti ir programos margumynais (Varieties).

Tad VISI į Sporto Vakara, kurio pelnas skiriamas kilniam tikslui — naujai šv. Roko bažnyčiai.

Nepamirškime: kovo-March 11, 7 val. p.p., State Armory, Warren Ave., Brockton, Mass. Bilietai tik po \$1.20 Teiraukitės bilietų iš anksto pas šv. Vardo Draugijos norius ir klebonijoje.

Iki pasimatymo!

SV. VARDŲ DRAUGIJOS VALDYBA, BROCKTON, MASS.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.

Parduodame

Ledą—Anglius—Coke—Aliejų—Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

PARAMOUNT CLEANERS & LAUNDERERS

Vienintėliai Brocktono Dry Cleaners su Mothproofing Patarnavimu

(Apdrausta nuo kandžių sugadinimo per 6 mėnesius)

Marskiniai gražiai išplaunami

VELTUI PAIMAME IR PRISTATOME

Offisas ir Plant

560 Warren Ave.,

Tel. 736 — BROCKTON, MASS. —

Krautuvė

766 Main St.

Kampas Grove St.

BROTHERHOOD OIL CO.

Pečiams ir šildymui aliejus.

Urmu ir Retail

Meš įdedame apšildymui sistemą

"Metered Service"

574 No. Montello St.,

Brockton, Mass.

Tel. 6140

Mūsų Kompanijos APDRAUDĖ

Atholio Žmones

virš 100 metų

465 Main St.,

TEL. 204

INSURANCE INC. Thompson

Athol, Mass.

It's a stampede to the '50 FORD!

See your Ford Dealer and you'll see why!

"PAINLESS" PAYMENTS

GREITAS PRISTATYMAS
Kai kurie modeliai

MAINANT GERA LUOLAIDA

PAMATYK FORDĄ TV

KAY KYSER, Ketv. WBZ-TV, Ch. 4, 9 p.m.

"ISBANDYK VAIRAVIMĄ" PAS SAVO FORDO DYLERĮ ŠIANDIEN!

Vienas puikiųjų karų žemesnės kainos srityje!

Keletą minučių įsėdus į karą prie rato, tuojau pažinsite Fordo kokybę savo srityje. Dėl sound-conditioning važinėjimas yra ramus tylus. "Hydro-Coil" ir "Para-Flex" spyruoklės išvengia nelygumų. Ir važiuoti "Mid Ship" padarytame iš gumos, jaučiasi tikrai elegantiškai, kaip viename iš pačių brangiųjų Amerikos karų.

50 ways new for '50

its quiet whispers quality

Judged "FASHION CAR" by NEW YORK FASHION ACADEMY

THE ONLY V-8 IN THE LOW-PRICE FIELD

JŪSŲ PASIRINKIMAS IŠ V-8 ARBA SEŠIŲ

Ar Jums patiktų švelnus, pajėgus, greitas, tykiai važiuojantis V-8 (tokio tipo inžinas — naudojamas geriausiuose Amerikos karuose) — ar jo kompanijonas kokybėje, Fordas puikus "Sešių", Fordas turi Jums pasirinkimą. Joki kitas karas tokio pasiūlymo Jums negali duoti.

DAKTARAI

SO 8-4476

Dr. Joseph F. Antanellis

OPTOMETRISTAS

515 E. Broadway
South Boston, Mass.Ofiso Valandos išskyrus
Triedieniais ir Penktadieniais
Vakara 7 iki 9-tai
šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai.

Tel. SO 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis**DR. AMELIA E. RODD**

OPTOMETRISTAI

447 W. Broadway
So. Boston, Mass.OFISO VALANDOS:—
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare.
Seredomis:—
Nuo 9 ryto iki 12 val. dieną.

SO 8-2712 Res. BIG 9013

Dr. J. C. Seymour

LANDZIUS

Lietuviai gydytojas ir chirurgas.
Naudoja vėliausi, X-Ray aparatą
Pritaiko akinius.

534 E. Broadway,

South Boston, Mass.

Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. AV 2-4026

J. Repshis, M.D.

Lietuviai Gydytojas

495 Columbia Road

arti Uphams Corner

Dorchester, Mass.

Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8.

IVAIŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

Real Estate &

Insurance

409 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Office Tel. South Boston 8-0948

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

TEL. PA-7-1233-W

Res. SO 8-3729 SO 8-4618

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS —

Insured and

Bonded

Local & Long

Distance

Moving

326 - 328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

DEL PASTATYMO PAMINKLŲ

Atsilankykite pas

Gate City Monument Co.

GRANITE MEMORIALS

321 W. Hollis St.,

Nashua, N. H.

Norintieji pas mus atvykti, telefonuo-

kite Nashua 4251. Transportacija

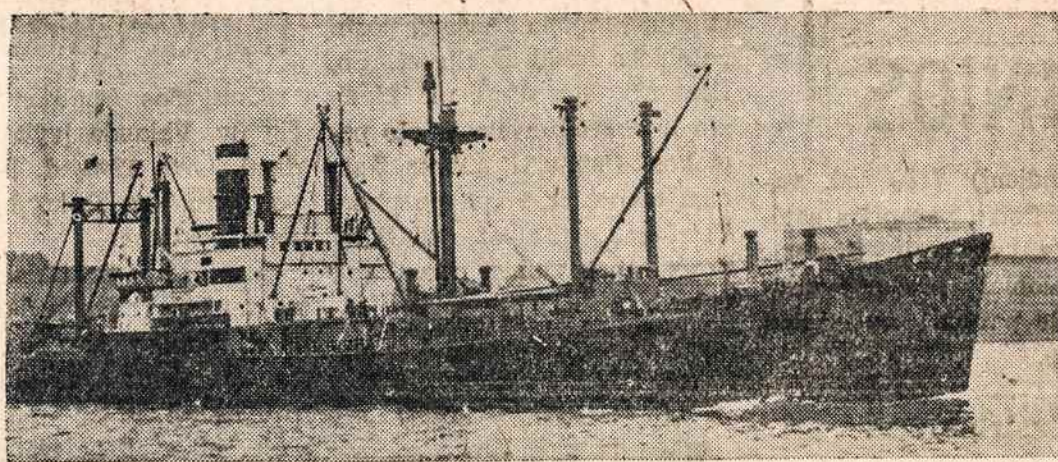
dykai, nežiūrint, kad nepirkumėte.

Dėkoja "Darbininkui"
Už Prisiūstus 1950 Metų
Kalendorių"Darbininkas" atspausdino 1950 m. kalendorių
dviem spalvomis, kurio kiekvieną mėnesio puslapį puo-
šia skirtingi paveikslai. Sekmadieniai ir šventadieniai
pažymėti raudonomis skaitlinėmis; pasnykai pažymė-
ti žuvelėmis.Gavusieji kalendorių juo labai patenkinti. Sekan-
tieji asmenys prisiūntė kalendoriaus fondui aukų:

Rev. C. Vasys, Worcester, Mass.	7.20
V. Nevera, So. Boston, Mass.	2.00
Joana Monkevičienė, Brockton, Mass.	1.25
Mrs. Mary Navitsky, Bridgeport, Conn.	1.00
Kazys Barauskas, Dorchester, Mass.	1.00
J. Giedraitis, Dorchester, Mass.	1.00
Ona Ramanauskienė, So. Boston	1.00
J. Kashis, Dorchester, Mass.	1.00
Jonas Česnauskas, Lawrence, Mass.	1.00
Michael Willimutis, Windsor, Conn.	1.00
Mrs. V. Kreznor, Providence, R. I.	1.00
Ona Stonkienė, Brockton, Mass.	1.00
Elzbieta Satkūnienė, Watertown, Conn.	1.00
Petras Blumas, South Boston, Mass.	1.00
Adam Rakauskas, Dorchester, Mass.	1.00
Mr. John Puzin, Elizabeth, N. J.	1.00
Mr. A. Bartinek, Sr., St. Louis, Mo.	1.00
Mrs. V. Samolis, Cleveland, Ohio	1.00
Mrs. P. Medzienė, Auburn, Maine	1.00
A. Padegimas, Somerville, Conn.	1.00
A. Miller, No. Andover, Mass.	1.00
A. Babulis, Brockton, Mass.	1.00
P. Danyla, Brockton, Mass.	1.00
P. Balsevičienė, Brockton, Mass.	1.00
Rev. Strakauskas, Brockton, Mass.	1.00
Bolek Kirsliis, Elizabeth, N. J.	1.00
Mrs. J. Griskauskas, West Cheshire, Conn.	1.00
Simon Alinskas, Westfield, Mass.	1.00
Ignacius Tutka, Dorchester, Mass.	1.00
Mrs. K. Jakutis, Bridgeport, Conn.	1.00
Agnes Weisengoff, Baltimore, Md.	1.00
Rev. A. Janiūnas, Norwood, Mass.	1.00
Emili Šeškauskienė, Cambridge, Mass.	1.00
Ona Kašėtaitė, Brockton, Mass.	75
M. Yakavonis, Brockton, Mass.	75
A. Kvaraciejienė, Brockton, Mass.	75
Mrs. A. Daukšys, Newark, N. J.	50
J. Matukinas, Methuen, Mass.	50
Cecilia Wiltraki, Detroit, Mich.	50
Sofija Gudauskas, Brockton, Mass.	50
A. Giedraitis, Cambridge, Mass.	50
Rev. A. Sidoravičius, Mt. Vernon, N. Y.	50
Joseph Kubičius, Yonkers, N. Y.	50
Ona Kriaučiūnienė, Lowell, Mass.	50
A. Bacevičius, Chicago, Ill.	50
M. Kaseta, Lawrence, Mass.	50
Joseph Zilis, Kearny, N. J.	50
B. Dombrasukas, Brockton, Mass.	50
B. Trainavičienė, Brockton, Mass.	50
K. Grigas, Brockton, Mass.	50
J. Česnulevičius, Brockton, Mass.	50
R. Eitavičiūtė, Brockton, Mass.	50
O. Stripinienė, Brockton, Mass.	50
F. Voveris, Brockton, Mass.	50
E. Jackevičienė, Brockton, Mass.	50
S. Kašėta, Brockton, Mass.	50
Mrs. Monica Aboyas, Scranton, Pa.	50
A. Matulavich, Lawrence, Mass.	50
Pranas Jonikas, Salem, Mass.	50
D. Rimkaika, Phila., Pa.	50
Petras Waskelavičius, Worcester, Mass.	50
Juozas Augustinavičius, Worcester, Mass.	50
Vincas Keršis, Worcester, Mass.	50
Ludvikas Svieklas, Worcester, Mass.	50

Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

"Darbininko" Administracija.

Kinijos vandenynse netoli Tsingtao uosto, bombarduotas prekinis laivas Pioneer Dal.

BALF Centre gautos aukos 1950 m., sausio mėn.

California:	nas Ozalas \$1.; Webster, Ju-
Los Angeles, J. Zavist \$10.	lia Orlauskas \$10.
District of Columbia:	
Washington, L. Bebarskas	
\$1.00.	
Connecticut:	
East Haven, Mary Neuman	
\$1.; E. Hartford, Mrs. A. Del-	
tuvas \$5.; Naugatuck, John	
Koris \$2.; New Britain, M.	
Yokubienė \$1.; Z. Vaitke-	
vičienė \$1.; K. Demikis \$1.,	
John Žukauskas \$5., V. Lu-	
koševičius \$1., Pranas Lem-	
bertas \$1., ALT Skyrius \$10.,	
Kun. J. J. Matutis (180) \$41;	
Oakville, Ant. Vitrakis \$2.,	
SLA 4-tas apskritis \$10.;	
Plantville, V. R. \$5.; Paquo-	
nock, M. B. Juškus \$1.; Put-	
nam, Kun. S. Būdavas \$5.;	
Scitico, M. Kertenis \$1.;	
Thompson, G. Rudokas \$20;	
Waterbury, Miss L. Lukas \$2.	
Illinois:	
Argo, A. Baltunis \$3.; Chi-	
cago, F. Kuizinas \$1., K. P.	
Gugis \$5., K. B. Valantis \$10.,	
Anna Svirnickas \$3., E. Sat-	
kauskienė (SLA 208 k.) \$25,	
S. Stasys \$1., Mr. Mačiauskis	
\$2., BALF 5 skyrius \$100., A.	
Yonkus \$5.; Cicero, C. Masai-	
tis \$2.; Melrose Park, K. Kis-	
sel \$2.; St. Charles, J. A. Gri-	
gotowicz \$10.; Waukegan,	
Jos. Mitchell \$10.; West	
Frankfurt, C. Matulaitis \$5.	
Indiana:	
E. Chicago, R. Radžiūtė \$1.;	
Gary, Kun. J. Martis (surink-	
ta bažnyčioje) \$37.	
Kansas:	
Kansas City, Mike Wideika	
\$10.	
Maine:	
Lewiston, Rose Kondrot \$5.;	
Saco, P. Augustinavičius \$1.	
Massachusetts:	
Blackstone, P. Mankus \$10.	
Bridgewater, Zofija Gedutis	
\$2.; Easthampton, O. Gustie-	
nė \$2.; Hudson, M. Kazlaus-	
kas \$10.; No. Andover, B. Ta-	
tarūnas \$5.; Orange, Ant. Sil-	
tulis \$5.; So. Boston, F. Lut-	
kevics \$2., S. Smigelskienė \$5.	
Worcester, Naujakurių Rate-	
lis \$27.	
Michigan:	
Detroit, BALF 76 skyrius	
\$190., Mrs. A. Yankus \$11.45,	
P.P. \$1.; Elberta, A. Adaške-	
vičius \$10.; Grand Rapids, C.	
Kunigėlis \$10., A. Arcikaus-	
kas \$10., S. K. Pariauka \$5.,	
John Priauka \$1.; Hazel Park,	
F. K. Saponis \$4.	
New Hampshire:	
Nashua, Stanley Simutis \$5.	
New Jersey:	
Allamuchy, Wm. Kasper \$15.	
New York:	
Amsterdam, Sv. Kazimiero	
par. choras ir tremtiniai —	
\$167.09; Brooklyn, Pr. Kuni-	
gėlis \$2., Mrs. G. Moran \$5.,	
H. Andriuskevičius \$1., An-	
drius Klimas \$2., Mary Spra-	
nis \$1., Mrs. Hugh J. Bell \$5.,	
P. Mackevičius \$6., Bladas	
Zoruba \$5., P.P. \$1., Bronė	
Daubaras \$1., S. Kamaitis \$5.,	
J. Sutkaitis \$1., H. J. Bubelis	
\$2.; Bronx, J. Baranauskas	
\$2.; Dolgeville, A. Kindyrys	
\$5.; Flushing, J. Jakaitis \$1.;	
Maspeth, Liet. Pileičių Klubas	
\$25.; New York, Polcherija	
Janulevičius \$5., Magd. Jan-	
kevičius \$2.; Ridgewood, Ig-	

Washington:

Yakima, Wm. B. Prank \$1.

Wisconsin:

Kenosha, Elizabeth Ališaus-

kas \$5.; Sheboygan, C. Kar-

kazas \$10.

Canada:

Amos Alitibi, D. Zakaraus-

kienė \$2.

NARIŲ MOKESČIAI:

Kalėdiniai atvirukai Eliza-

beth, N. J., J. Žilevičius \$14.;

Cash, Brooklyn, N. Y. \$1.00.

BALF vadovybė už aukas

visiems nuoširdžiai dėkoja.

Aukas pinigais ir daiktais

siųskite: United Lithuanian

Relief Fund of America, Inc.,

105 Grand St., Brooklyn, N.

Y.

NAMAI PARDUODAMI

So. Boston City Point, prie jūros
lüksusinis namas 3 ūimų po 7
kambarius su štimais, voniomis ir
kitais patogumais, 2 butai be OPA
graziai atnaujinti, pardavėjas tuoj
išeina, metinės pajamos \$2468, kai-
na \$13000, mažas įnešimas.Dorchester, St. Margarette rajone
3 ūimų po 5 kambarius su šilima
(hot water heater) su voniomis ir
kt. patogumais, kaina \$6500, ma-
žas įnešimas.Mattapan, gražioji vietoj, vienos
šeimos 6 kambarių moderniškai
įrengtas; kaina \$6800 — parduoda
Antanas Juknevičius
545 Broadway, So. Boston,
Tel. SO 8-0606

Tennessee:

Dyersburg, John Sakalas \$5.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS

PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirminė — Eva Markšienė,

625 E. 8th St., So. Boston, Mass.

Tel. South Boston 8-1298.

Vice-Pirminė — B. Gaillūnienė,

8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Stela Overkienė,

555 E. 6th St., So. Boston, Mass.

Finansų Rašt. — B. Čiulienė,

29 Gould St., W. Roxbury, Mass.

Tel. Parkway — 1864-W

Izdininkė — Ona Šlauris,

51 Tampa St., Mattapan, Mass.

Tvarkdarė — M. Matejuskienė,

866 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Kasos GL — Elzbieta Aukštikalnytė,

110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas

antrą antradienį mėnesio, 7:30 v.

vakare. Parapijos salėje, 492 E.

Seventh St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreipkitės

pas protokolo raštininką.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINES

DRAUGIJOS VALDYBA

Pirminė — Viktoras Medonis,

21 Sanger St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. — Vincas Stakutis,

684 Sixth St., So. Boston, Mass.

Protokolų Rašt. — Kazys Rusteika

206 L St., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška,

440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Izdininkas — Stasys K. Griganičius,

699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.

Marsalka — Jonas Zalkis,

787 Broadway, So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas tre-

čią sekmadienį kiekvieno mėnesio,

2 val. po pietų. Parapijos salėje,

492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreipkitės

pas protokolo raštininką.

Casper's Grožio Salionas
NUPIGINO

Ilgalaikį Sušukavimą

\$10 vertės už \$5.95

(no kink ar frizz)

* * *

Expertiškas Plaukų dažymas

naturaliomis Spalvomis

* * *

Ivairūs moderniški Šukavi-

mai, pasirenkant iš grožio

kultūros žurnalų.

* * *

Pagražinimo darbus atlieka

grožio expertai.

CAROLINE CASPER, Prop.

CASPER'S BEAUTY SALON

Atdara Ketv. ir Pekt. vakarais

738 East Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SO. — 8-4645

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.

Pagamina gerus lietuviškus pie-

tus, užlaiko geriausią alų, vyną ir

degtinę, ir visiems draugiškai

ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

IVAIŪS SKELBIMAI

PARDUODAMA

So. Boston, netoli Broadway 3
šeimų namas (2-3-3) maudynės,
balti sinkai, kieto medžio grindys,
naujas "plumbing", pajamų ir mėn.
\$51.84; kaina tik 03.500

B. Kalvaitis

545 E. Broadway, So. Boston

Tel. SO 8-0605

INCOME TAXES

Kiekvienas gyventojas, ku-
ris turėjo uždarbio 1949 me-
tais privalo išpildyti ir priduoti
valdžiai apyskaitą.

Jonas J. Romanas ir Sūnus

kas vakarą nuo 6:30 iki 9:30
valandos ir šeštadieniais nuo
10 val. ryte iki 6 val. vakare
bus Amerikos Legijono Stepo-
no Dariaus Posto No. 317 na-
me, 265 C Street, South Bosto-
ne, padėti tiems, kuriems bus
reikalinga pagalba išpildyme
minėtų apyskaitų. (III-12)

PAIESKAU savo brolių:

Zigmantą, Kostantą ir Juoza-
pą Pavlavskį. Atsišaukite jei
esate Vokietijoje stovyklose
ar kur kitur. Kilę iš šiaulių
miesto. Ieškotoja: Em. Pav-
lavskaitė, 2 Litchfield St.,
Brighton 35, Mass. (3-7-10)

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

Funeral Home

254 W. Broadway

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia šermentims Dyka!

Tel. South Boston 8-2590

Avenue 2-2484

CASPER

FUNERAL HOME

187 Dorchester Street

South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

BOSTONO ŽINIOS

Sutvirtinimo Sakramentas

bus teikiamas Verbu sekmadienį, šv. Kryžiaus katedroje 4 val. po pietų. Dar ne priėmė šio sakramento, raginami jį priimti savo parapijų bažnyčiose, ir tik specialiais atvejais — katedroje. Kitur priimant Sutvirtinimo Sakramentą, reikia turėti savo parapijos klebono pažymėjimą.

Šventins į kunigus

J. Eksk. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., pranešė, kad š. m. gegužės mėn. 9 v. ryte šv. Kryžiaus katedroje bus įšventinti nauji kunigai. Tarp jų bus ir vienas lietuvis, diakonas Juozas Nauzdžiūnas. Jo primicija numatoma š. m. gegužės mėn. 7 d. šv. Petro bažnyčioje.

Naujos Kunigų Seminarijos

rūmams vieta jau aprinkta ir š. m. kovo mėn. 19 d. (šv. Juozapo šventėje) J. Eksk. Arkivyskupas Richard J. Cushing pašventins žemę ir pradės darbus pamatams kasti.

T. Antoninas Jurgelaitis, O. P.

Providence dominikonų kolegijos profesorius, pakviestas šv. Pranciškaus Trečiojo Ordono Brolijos ir Maldos Apaštalavimo, š. m. kovo mėn. 12 d. (sekmadienį) 3 val. po pietų šv. Petro parapijos bažnytinėje salėje (West 5th St.) skaitys paskaitą, pailustruodamas ją paveikslais. Minėtų draugijų narius, jų artimuosius ir visus besidominčius prašome gausiai atsilankyti į šį religinį - kultūrinį popietį ir pasiklausyti įdomios paskaitos.

Sodaliečių pobūvis

ir kartu Whist Party yra rengiamas š. m. kovo mėn. 11

d. (šeštadienį) 7:30 val. vakare šv. Petro parapijos salėje (492 E. Seventh Street). Visų maloniai prašome atsilankyti ir paremti mergaites sodalietes.

Susirinkimas

Sekmadienį, kovo 12 d., tuojau po paskaitų, šv. Petro lietuvių parapijos bažnytinėje salėje, W. Fifth St., So. Bostone, įvyks Nekalto Prasidėjimo Vienuolyno Gildijos susirinkimas.

Arbatėlė ir žaidimas pupomis įvyks balandžio 2 d., parapijos salėje, 492 E. 7th St. Gildijos nariai, turintieji dovanų ir tiktųjų knygelių, atneškite į susirinkimą. Kviečiame ir kitus įsirašyti į Gildiją.

Valdyba.

Lietuvos Savanoris Kūrėjas

Vikt. Vadeiša, 176 W. 8th St., So. Boston, prieš keletą mėnesių atvykęs į šį kraštą su šeima atidarė batų dirbtuvę. Šis mūsų tautietis sąžiningai ir gerai atlieka darbą.

Tautiečiai prašomi įsitikinti ir savuosius palaikyti.

Mirė Ona Jakavičienė

Š. m. kovo mėn. 6 d. Vargdienių Seselių prieglaudoje (Putnam, Conn.), ilgai sirgusi, mirė sena bostonietė Ona Jakavičienė, 86 metų. Amerikoje ji pragyveno apie 60 metų, daugiausia So. Bostone. Paliko dukterį New Yorke ir sūnaitį (anūką). Gedulingos pamaldos buvo atlaikytos šv. Petro bažnyčioje kovo mėn. 9 d. (ketvirtadienį). Palaidota šv. Juozapo kapinėse.

T. Baškinaitė ir A. Liepinas,

buvę Kauno valstybinio teatro baleto artistai, neseniai atvykę iš Vokietijos ir apsi- stoje Bostone, įsteigė baleto

studiją Stepono Dariaus posto patalpose (265 C Street, So. Boston). Bus dėstomos klasinio ir charakterinio baleto pamokos. Susitarti galima kasdien tarp 2 ir 4 val. po pietų. Telefonas (Talbot 5-3175) prašome skambinti nuo 6 val. vakaro.

Kultūros Rėmėjų susirinkimas Bostone

Kovo 11 d. 7 val. vak. šv. Petro parapijos svetainėje po bažnyčia, W. Fifth St. įvyks ypatingas Kultūros Rėmėjų susirinkimas. Po įsisteigimo tai yra pirmas šios organizacijos susirinkimas. Valdyba padarys savo pranešimą. Teatro studijos vedėjas akt. H. Kačinskas paaiškins apie teatro darbą ir būsimą teatro pasirodymą. Taip pat bus paaiškinta apie lituanistikos mokyklos darbą ir apie galimybes suorganizuoti vaikų darželį. Teatro atidarymui reikalinga išleisti didesnę pinigų sumą. Todėl visi Kultūros Rėmėjų nariai yra kviečiami atnešti į susirinkimą nario mokesčio bent už kelis mėnesius ir, kas gali, aukoti.

Į susirinkimą yra kviečiami ne tik ligi šiol įsirašę nariai, bet ir visi kiti lietuviai, kuriems rūpi lietuviškos kultūros reikalai.

Susirinkimo pabaigoj numatoma trumpa meno programa.

Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos

So. Bostono skyrus š. m. balandžio mėn. 2 d. 3 val. po pietų šv. Petro parapijos salėje (po bažnyčia) rengia arbatėlę ir "pupų" žaidynes. Šiam popiečiui geriau pasirengti šaukiamas narių ir viešnių susirinkimas, kuris įvyks šį sekmadienį (kovo mėn. 12 d.) 3:15 val. p.p. bažnytinėje salėje. Narės prašomos drauge atsinešti žadėtas vakarui dovanas ir pinigų už išplatintas knygutes. Daugiau knygelių galima gauti pas V. Šimkienę.

Tremtiniai aukoja

Atlikdami savo tautinę pareigą paaukoko vienos dienos uždarbį Lietuvos laisvinimo reikalams šie tremtiniai (tesinys):

23. A. Stapulionis	5.00
24. Dr. G. Stapulionienė	5.00
25. J. Audėnas	5.00
26. Dr. Br. Budreikaitė	10.00
27. J. K. Vembrė	5.00
28. J. Norkūnas	4.00
29. J. Kapočius	5.00
30. T. Aleksandravičius	5.00
31. J. Liatkonis	5.00
32. Ir. Skersienė	5.00
33. J. Raščiauskas	2.00
34. Vl. Kulbokas	5.00
35. A. Januška	5.00
36. Eug. Manys	5.00
37. J. Jašinskas	4.00
38. M. Vembrė	3.00
39. Ad. Juodka	5.00

Duomenys iki kovo 6 d. Aukos priimančios tremtinių informacijos biure 545 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Tr. Ratelio Valdyba

Vyčiai kviečia visus

Kun. Antoninas Jurgelaitis, O. P., kuris yra praleidęs penkerius metus Pietų Amerikos universitetuose ir misijose, pasižadėjo aplankyti So. Bostono Vyčius, papasakoti apie savo keliones ir parodyti nufilmuotus vaizdus iš Pietų Amerikos gyvenimo. Jis yra apkeliavęs beveik visas Pietų Amerikos valstybes, tad turi daug įspūdžių ir žinių.

Vyčiai kviečia visą jaunimą ir jo prietelius atvykti į susirinkimą š. m. kovo mėn. 12 d. (sekmadienį). Susirenkame 3

NAUJOSIOS ANGLIJOS SODALIEČIŲ ŠVENTA VALANDA

Naujosios Anglijos Sodaliečių šv. Valanda įvyks sekmadienį, kovo 12-tą d. 3-čią val. po pietų, šv. Roko bažnyčioje, Brocktone.

Brocktonietės tikisi priimti ne mažą skaičių sodaliečių iš visos Naujosios Anglijos ir prašo, kad visos susirinkusios parapijos svetainėje ne vėliau kaip 2:30 val. po pietų. Iš ten procesija eis į bažnyčią, kur bus apvainikuota Panelės Švenčiausios statulą ir šv.

val. po pietų Vyčių patalpose, Emerson ir E. Broadway kampas. Tuojau po susirinkimo mus aplankys populiarius ir įžymus So. Bostono Vytis, Kun. A. Jurgelaitis, dabar Providence Kolegijos profesorius, papasakos apie Pietų Ameriką ir parodys vaizdų. Nepatingėkime atsilankyti.

Vyčių Klubas

Jei kas klaustų kas tie Vyčiai, Lietuvos juk jie karžygiai, Rašo laiškus, reklamuoja, Žemė Lietuvos vaduoja.

Vyčiai — katalikai uolūs, Tad kovoja prieš maskolius, O kai trūksta piniginių, Duod' bažnyčiai tūkstantinę.

Kartais pasimelsti tenka, Nors ne visi tam palankūs, Bet kai reikia dirbt bazarą Vyčiai įsikand' cigarą.

Turim jauną prezidentą, Kurs neieško plaudismentų. Oi koks veiklus — Anchuokaitis, Nenuilstas jaunikaits.

Sau juokų pasidaryti Turim komiką Šnypšnytį, Kas su juo įsipasijista, Nuo juokų tam šonai plyšta.

Bė to, gražų klubą turim. Akys sprogsta kai mes žiūrim. Koks ten triukšmas, bolės barška, O viršuje kortos traška.

Visi linksmai baliavojam, Šokių rengiam ir dainuojam, Taip kad lūbos net banguoja, Tvirtos sienos susiūbuoja.

Jauni, seni, žilaplaukiai, Ploni, stori, mėlynakiai, Jei kas klaustų atsakyčiau: Lietuvos mes esam Vyčiai!

Šv. Vardo Draugijos

Mišios ir bendra Komunija šv. Petro parapijos vyrams bus šį sekmadienį (kovo 12 d.) 8:00 val. ryto. Po pamaldų susirinkimas ir užkandžiai. Susirinkime kalbės Dr. Petras Gruodis.

Lietuvių Radio Koncertas

Sekmadienį, balandžio-April 30 d. š. m., Jordan Hall, Bostone, bus nepaprastas koncertas Lietuvių Radio Valandos programos, vad. Antano F. Kneizio. Koncerto programą išpildys šv. Petro lietuvių par. choras, vad. komp. Jeronimo Kačinsko, solistai — Stasys Liepas, Stasė Daugelienė ir Susana Griškaitė. Pastarajai akompanuos Rapolas Juška.

Art. Susana Griškaitė, Amerikoje gimusi ir augusi lietuvaite, š. m. gegužės mėnesį išvyks į Vokietiją dainuoti ope- roje ir tęsti studijas. Taigi, prieš išvykstant turėsime dar progą pasiklausyti jos dainavimo ir su ja atsivieškinti.

Ave Maria Valanda

Sekmadienį, kovo 12 d., 5:30 val. po pietų per WMEK radijo stotį — 1510 kilocycles bus pradėdama nauja transliacijų serija, iš kurių pirmoji bus "Moderniųjų laikų kovotojas dėl Dievo" — apsakymas apie pagarbą laikomą ispanų kilmės vyskupą Antonio Claret.

Valandos pamaldos. Po pamaldų vėl visos susirinkusios parapijos svetainėje užkandžių.

Kun. P. Šakalis, sodaliečių apskričio dvasios vadas, ir kun. P. Strakauskas, buvusis sodaliečių dvasios vadas ir dabartinis šv. Roko parapijos klebonas, nuosirdžiai kviečia visas lietuvautes dalyvauti šiose iškilmingose sodaliečių gavenios pamaldose.

"I Kristų per Mariją!"

VISAME MIESTE

Boston Traveler

nuo š. m. kovo mėn. 13 d. savo editorialiniame lape spausdins apmąstymus iš pastutinių Jėzaus Kristaus žodžių, tartų nuo kryžiaus.

Lietuvio neskyrė

Bostono miesto mayoras John B. Hynes paskyrė bendros gerovės tarybos narius. Tačiau nėra nė vieno lietuvi. Kaip žinoma, toje taryboje yra buvęs p. Juozas S. Matačinskas.

NAUJOS KNYGOS IR ŽURNALAI

Knygelei "Telšių kankiniai" pasirodžius

Neseniai Pittsburgėje išleista lietuvių kalba nedidelio formato knygelė "Telšių kankiniai". Joje aprašoma žinomoji Rainių miškelio tragedija, įvykusi 1941 m. birželio mėn. bolševikams traukiantis iš Lietuvos. Kiekvienam amerikiečiui lietuviui, bolševizmo veiksmų savo akimis nematę, knygelė labai patartina paskaityti. Žinoma, šiuo metu, kai bolševikai mūsų tautos kankinių skaičių padidino iki kelių šimtų tūkstančių, tų septyniadešimt su viršum žmonių likimas gal ir nebedaro tokio įspūdžio, kokį darė anuo metu, tačiau, vis dėlto, Rainių miškelis prieš Telšių tragedijos ir šiuo metu lieka vienu pačių nuožmiausių bolševikinio žiaurumo pavyzdžių. Tokį pasielgimą vadinti žvėrišku būtų tikrai permaža, nes žvėris pasmaugia ir sudoroja savo auką, o čia vykdomi neįsivaizduojamo masto žiaurumai.

Norime pabrėžti, kad vokiečių okupacijos metu Lietuvoje gyvenusiems ši knygelė nesudaro nieko naujo. Tuo metu apie tuos kankinius buvo išleista keliasdešimt tūkstančių tiražų knygelė, pavadinama "Žemaičių kankiniai". Knygelė buvo, tiesa, tada parengta kito autoriaus, negu dabar, bet ištikrųjų buvo duota ta pati medžiaga. Pati knygelė buvo išleista technškai žymiai skoningiau, joje taip pat buvo minimi kankiniai ne tik trumpos biografijos, bet ir fotografijos. Tos knygelės tada beveik visa laida nemažų tiražų buvo pakuota tų kankinių paminklui statyti. Tada veikęs komitetas tos knygelės pagalba buvo surinkęs nemažą sumą pinigų ir jau buvo pradėtas statyti Telšių kapuose paminklas — koplyčia. Iš naujo atėjusi sovietinė okupacija, be abejo, visa tai sutrukdė. Dabartiniam knygelės autoriui, be abejo, visa tai yra žinoma. Tat netiko apie tai nutylėti.

K. Mockus

Šv. Pranciškaus Varpelis 1950 m. kovo mėn. 3 Nr. tik ką išėjo iš spaudos gražaus meniško pavidalo ir įvairaus turinio, pritaikyto gėvėnios metui ir šv. Kazimiero

Dabarties Pastabos

• Pusiaukelės žmogus

Neretas Vakarų žmogus, komunizmo garbintojas, kai jį arčiau pažįsta praktikoje, nuo jo nusigrežia. Tokių atsivertėlių nestinga ir žymių rašytojų tarpe: italas Ignatio Silone, D. Britanijos pilietis Vengrijos žydas Artūras Koestleris, prancūzai Andrė Gide, Andrė Marlaux, Dažid Rousset. Tai vis žmonės, buvę komunistai ar jiems palankūs, kurių atsivertimo garsas yra aplėkęs visą pasaulį. Į jų tarpą įeina ir anglas George Orwell (tikra jo pavardė Eric Blaire), kuris, sulaukęs tik 47 metų amžiaus, 1950 m. sausio mėnesį mirė.

G. Orwell buvo komunistas. Po kelių metų Londone ir Pariziu, kur jis buvo žinomas rašytojas, G. Orwell 1936 m. įstojo į tarptautinę brigadą ir Ispanijos pilietiniame kare kovojo komunistų pusėj. Buvo sužeistas, grįžo Londonan ir įsigijo įvairių prekių pardavėju. Ispanijos įvykiai ir tarptautinės brigados įspūdžiai, matyt, jau buvo jį stipriai paveikę, nes jis ėmė komunistų šalintis. Tačiau galutinai ryšių su komunistais jis iš karto nenutraukė. Kurį laiką dar dalyvavo nuo Maskvos atskilusio ano meto "titininkų" grupėj, vadinamojo POUM. Tik po 2-jo pasaulio karo jis galutinai nuo komunizmo nusigrežė ir ėmė rašyti romanus, nukreiptus prieš raudonąją totalistinę diktatūrą. Žymiausių tų jo romanų laikomas "1984". Jame vaizduojamas pasaulis, kuriame paskutinis dar laisvai galvojęs žmogus turi mirti.

Tiek Orwellio, tiek kitų aukščiau paminėtų rašytojų nusigrežime nuo komunizmo yra būdingas vienas dalykas — jų sustojimas pusiaukelėje. Komunizmo praktika ir iš dalies teorija juos gąsdina. Komunizmą jie kartais labai aštriai kritikuoja ir neigia. Tačiau vietoj komunizmo jie nepateikia jokios pozityvios išteitės. Krikščionybė, kuri viena yra komunistinės filosofijos ir dorovės antipodas, jiems lieka svetima. Iki krikščionybės jie nenuėina, atrodo, dėl to, kad, atmesdami komunizmą, jie vistiek daugiau ar mažiau pasilieka prie materialistinės pasaulėžiūros principų, visai nepastebėdami, kad komunizmas ir yra ne kas kita, kaip logiškai išplėta ir praktikoje vykdoma materialistinė pasaulėžiūra.

Liberalai džiaugiasi, kad G. Orwell, išsivadavęs iš komunizmo, apsaugojo savo laisvę, nepritapdamas prie aiškos pozityvinės pasaulėžiūros. Be abejo, laisvę yra brangus dalykas. Tačiau mąstymo laisvė nėra absoliutinė vertybė, nes žmogui dera žinoti, kam jis tą laisvę turi panaudoti ir ko siekti. Absoliučiai laisvas bėra Dievas. Tuo tarpu žmogus, norėdamas būti absoliučiai laisvas, tampa greičiau chaotiškas žmogus. Todėl tokie pusiaukelės žmonės kaip Orwell ir kiti komunizmu nusivylę rašytojai nėra ir negali būti žmonijos vadais, nors liberalai juos ir nori tokius padaryti. Neužtenka tik sukritikuoti komunizmo praktiką, kad ir kaip toji kritika būtų taikli ir įspūdinga. Neužtenka bolševizmą neigti, reikia vietoj paneigto bolševizmo duoti pozityvi doktrina. Tuo tarpu G. Orwell ir kiti minėti atsivertėliai nieko pozityvaus neduoda. Jie todėl yra panašūs anam irklutojui, kuris nuo vieno ežero kranto keikdamas atsiplėšia, bet kur plaukti atsiplėšus — nežino ir kitiems pasakyti negali.

J. Grinius.

šventei. Šiame numeryje rašo: Vysk. V. Brizgys, Moterystė ir šeimos kilnumas; Bern. Brazdžionis, Sunku be jūsus (eil.); S. Sužiedėlis, Druskos stulpas; Tėv. Kl. Žalasis, O.F.M., šv. Jonas Evangelistas; Kazys Bradūnas, Prie šv. Kazimiero karsto (eil.); J. Gobis, Jei nedarysite atgailos; Dr. K. Babrunas, šv. Kazimieras altorių garbėje. Toliau randame plačią katalikų pasaulio apžvalgą (Čekoslovakijos vyskupų žodis, Kunigų trūkumas Brazilijoje, Katalikybė Irane, Naujas apaštalybos būdas ir k.), žinias iš "Kryžių Lietuvos" (Kas tvarko švietimą, Kokios skleidžiamos dainos, Užsilikusieji viršūnėse, Kaip su kolchozais) ir žinias iš plataus pasaulio.

Laiškai Lietuviams

1950 m. vasario mėn. 1(34) Nr.

Ligi šiol leistas J. Bružiko, S. J. "Misijonieriaus laiškus" yra perėmę Čikagos Tėvai Jėzuitai. Pirmas numeris, kiek pakeisto pavadinimo, sudaro

Leidžiami bus kas mėnesį. Atskiro numerio kaina 5 ct., visiems metams — 0.50 ct. Kaina tikrai žema. Adresas: 8101 Champlain Ave., Chicago 19, Ill.

Lietuvių Radio Programa

WESX — 1230 kilocycles, Salem, Mass.

Šeštadienį, kovo 11 d., 1:15 val. po pietų įvyks Lietuvių Radio Valandos programa. Iš WESX radio stoties — 1230 kilocycles, Salem, Mass. bus transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus šiuo adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass. Telephonai: South Boston 8-6608 arba Norwood 7-1449

Alė Kalvaitytė, mezzo-sopranas, buvusi Kauno Operos solistė, iš Chicagos.

KONCERTAS įvyks nedėlioį, Kovo (March) 12-tą, Gavin F. Mokyklos Salėje, kampas F, 7-tos ir Dorchester gatvių, So. Bostone, 3-čią val. po pietų. Tikietai \$1.50, \$2.00 ir vaikams 75c.

BANKIETAS Lietuvių Piliečių Salėj, E ir Silver Sts., So. Bostone, 6-tą val. vakare. Tikietas \$2.00.